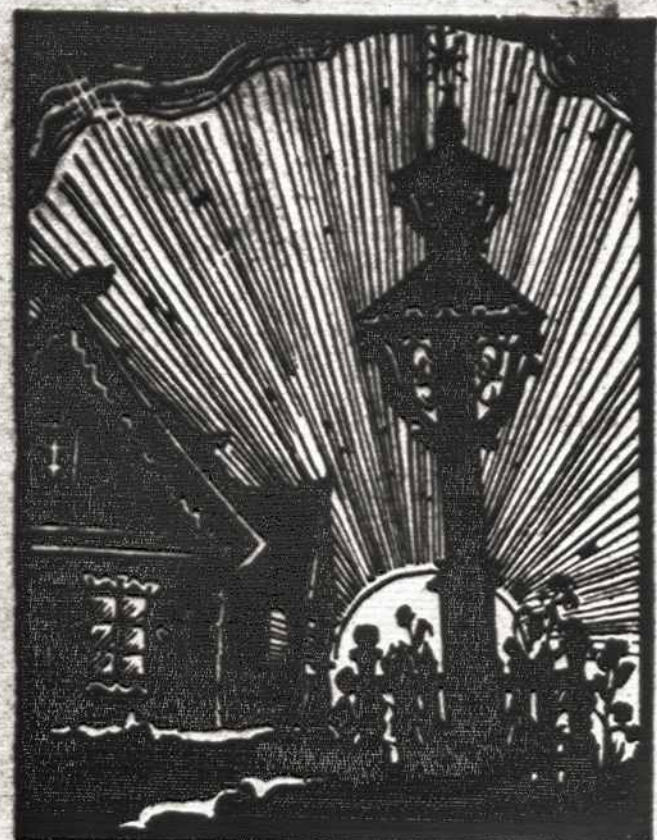

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 31-32 (447-448)

TORONTO, Ontario, 1958 m. liepos (July) mėn. 31 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada

Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

PLB

PLB nėra paprasta organizacija, kuri galėtų būti statoma greta ar lyginama su bet kokia kita lietuviška organizacija. PLB yra gyvas lietuviškasis organizmas, visa masė lietuviškosios išeivijos. Nėr lieuvio, kuris jai nepriklausytų. Ji ne dabar, ne prieš keletą metų atsirado, bet yra nuo pat lietuviškosios išeivijos pradžios. Nuo pat pradžios lietuvis išeivis glaudėsi prie kito tokio pat lietuvių išeivio, buvo traukiami vidinės jėgos — tautinės giminstės ryšio ir visiems bendro savojo krašto ilgesio. Šitas vidinės traukos ryšys ir sudarė lietuviškąją bendruomenę — rišo lietuvių išeivius gyvenančius kurioje nors svetimo krašto vietovėje, rišo viso to krašto lietuvių, o pagaliau ir visame pasaulyje išbarstytus. Pasaulinės lietuvių bendruomenės niekas neišgalvojo. Dabar tik realizuojamas sumanymas sukurti šitai egzistuojančiai bendruomenei tvarkomuosius organus, kad gaivališkai lietuviškoje masėje glūdinčios jėgos galėtų pasireikšti organizuotai bei didesniu mastu ir kad būtų kas rūpinasi lietuviškajai bendruomenei rūpimais reikalais bei jos reprezentacija prieš vietinius ir valstybinius gyvenamojo krašto sluoksnius, o reikalui esant ir prieš pasaulinius.

PLB kaip organizacija kitos paskirties neturi. Tai tik egzistuojančios lietuviškosios bendruomenės organai bendriesiems lietuviškiems uždaviniams vykdyti. Jie neatina ko nors pakeisti ar ką paimti savo valdžion. Jie ateina dirbti. Dirbti tai, kas nebūdavo dirbama, kas būdavo dirbama ne visuotiniu mastu arba kam nuderbti reikėdavo specialaus visų organizacijų susitarimo.

Kaip kiekviena nauja idėja, taip ir viso pasaulio lietuviškosios bendruomenės suorganizavimo, jos vykdomųjų organų sukurimo idėja yra išsiskūsi ir tam tikro kaikiurių sluoksnių pasipriešinimo. Išgirstame kartais balsų, kad tai esąs kažkieno užmojis primesti kam savo valdžią ir pan., tarytum PLB kada nors galėtų įsigyti kokių prievartos priemonių. Juk ji ir norėdama negalėtų ką nors priversti jos pareidymų klausyti. Jos reikalas tik organizuoti lietuviškam žygiui visas savosios bendruomenės pajėgas. Jos pastangų paremimas priklauso tik nuo tautiečių geros valios. Kas tos geros valios neturės, visada laikysis nuosaliu, o kas ir gėdos neturės — visada galės net priešingai pasireikšti. Bet argi dėl to neorganizuota turi likti sąmoningoji lietuviškosios bendruomenės masė?

Dėl žmogiškųjų silpnųjų ir visokių nesupratimų PLB organizavimas — jos organų kūrimas bei jų organų veikla nėra be kliūčių. Nuostabu, bet yra žmonių, kurie tuos sunkumus dar stengiasi dirbti ir dėl nepasiekimų džiaugiasi. Tokių liūdnų reiškių matome ir seniai vykusių bendruomeninių rinkimų metu JAV. Net pačiuose buvo pasirodė dūgavimų, girdi, jūs jau bėgti, jau bėgti, nes rinkimuose balsuotojų skaičius nepadidėjo, bet sumažėjo. To sumažėjimo priežastys galėjo būti tik dvi: Bendruomenės vadovų klaidos arba lietuviškosios visuomenės narių atšalimas savims bendriesiems reikalams. Nei vienas, nei kitas atvejais doro lietuvių džiaugsmo juk neturėtų sukelti. Ir jei tokių reiškių visdėlto pasirodė, juos tegalime skirti tik nesupratimui arba aklos ambicijoms. Masė lietuvių visdėlto tiki, kad tokių nesupratimų ir organizuotumo minties priešininkų skaičius laikui bėgant vis mažės ir mažės. Būtų tikrai liūdna, jei jau nebevalėtume tikėti savosios bendruomenės gajumu ir sąmoningumu.

KAS NAUJO KANADOJE?

Perspėja vairuotojus min. pirmininkas Diefenbaker ir Kanados kelių saugumo konferencija laikytis vairavimo taisyklių ypač leidžiančių ilgoms vasaros atostogų kelionėms. Patariama: gerai išsimiegoti prieš kelionę, dėvėti lengvus drabužius, sustoti kas valandą ir pavaikšioti, pasiminti kavos termose, keisti važinėjimo greitį, klausytis gyvos radijo muzikos, kalbėtis su bendrakerleiviais. Nakties metu paleisti karts nuo karto lango šveitę, keisti šviesas. Visa tai padeda kovoti prieš migdančią kelionės hipnozė, dėl kurios įvyksta daug nelaimių.

Vakarų Kanados ūkininkams, nukentėjusiems nuo didelės sausros feder. vyriausybės padėjo ateiti pagalbą, prisidedant prie provincinių vyriausybių teikiamų lengvatų pašaro, gyvulių ir kt. transportui. Numatoma, kad šiemet kaikiurioms sritims teks importuoti šieno iš JAV-bių.

Darbo konferencija Otavoje, kurioje dalyvavo feder. vyriausybės, provincinių vyriausybių, savivaldybių, darbininkų ir darb davio atstovai, pasibaigė. Joje konstatuota, kad feder. vyriausybės viena nėra pajėgi sulaukyti žemos meto nedarbo ir kad kiti veiksniai turi ateiti pagalbą.

Min. pirm. Duplessis, jau senokai valdęs Quebeco prov., drauge su savo vyriausybe susilaikė aštrių kaltinimų spaudovę, esą jo ministeriai spekuliuoja dėl b-vės akcijoms ir tuo būdu pralobė. Gi pačiam premjerui priskiriamas savo sesers rėmimas perkant iš jos firmos anglis provinc. vyriausybės įstaigoms. Dienraštis "Le Droit" patrauktas teisman.

Derliaus apdraudą Kanadoje rengiasi įvesti feder. vyriausy-

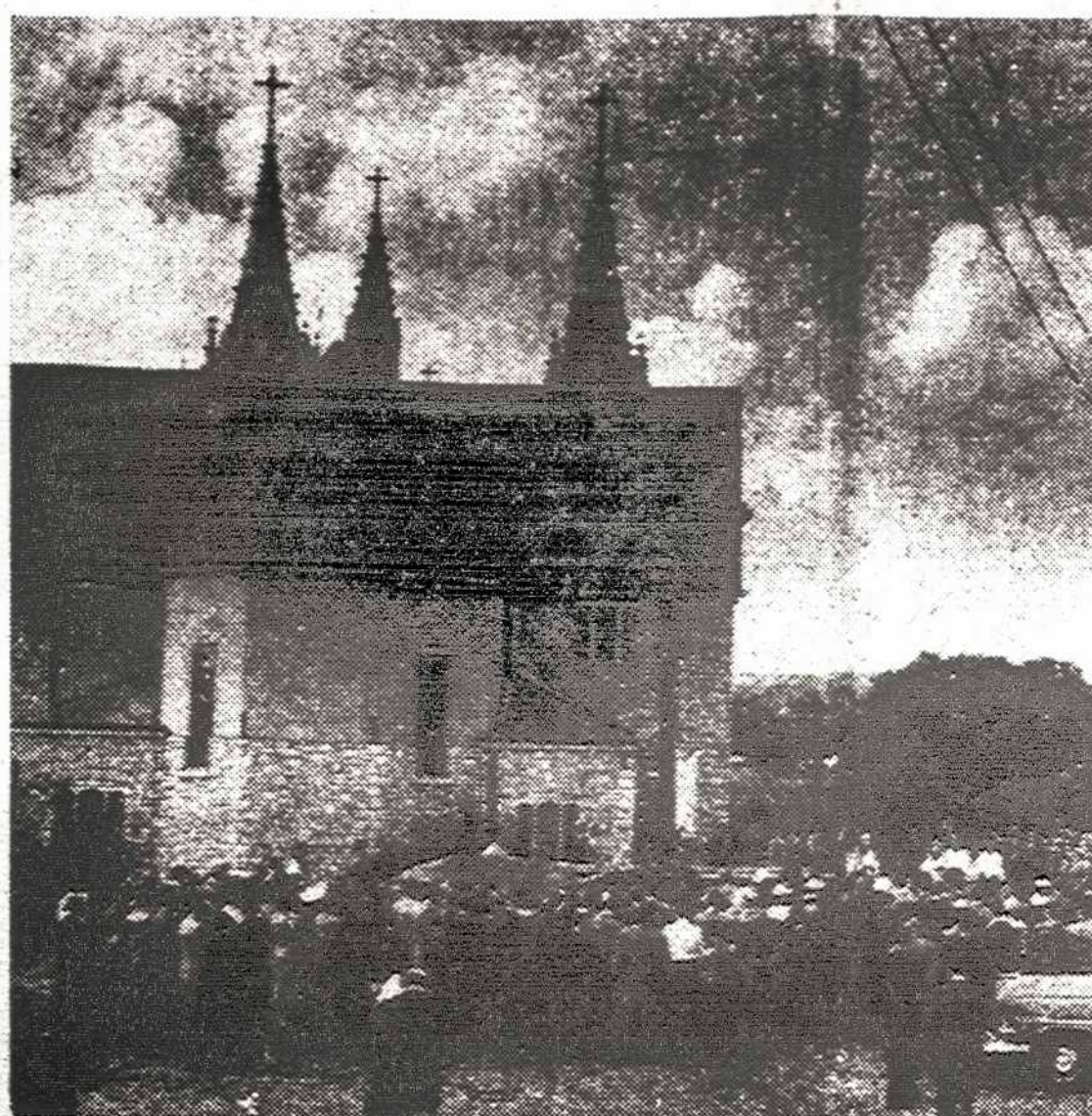
bė. Zemės ūkio min. Harkness pareiškė parlamente, kad šis reikalas yra studijuojamas. Sunkumų sudaro provincijos — nevisuotinė juk yra tuo suinteresuotos. Visdėlto vyriausybė tikisi artimo ateity pateikti parlamentui atitinkamą įstatymo projektą.

Namų statyba per pirmuosius š.m. penkerius mėn. padvigubėjo Ontario prov. Sausio - birželio laikotarpy buvo pradėti ar baigti statyti 23.104 namai, kai tuo tarpu pernai jų buvo 12.241. Taipgi ir visoj Kanadoj namų statyba yra labai pagyvėjusi.

Bedarbių skaičius birželio mėn. sumažėjo, tačiau birželio 21 d. buvo dar 320.000, t.y. dvigubai daugiau nei pernai. Gegužės mėn. buvo 366.000 bedarbių, o 1957 m. birželio mėn. — 162.000. Dirbančiųjų skaičius visoj Kanadoj pasiekė 6.114.000; pernai jų buvo 5.996.000.

Naujos politinės partijos organizavimo reikalą entuziastingai parėmė CCF kongresas Montrealyje. Tuo reikalu buvo priimta rezoliucija ir pavesta partijos vadovybei drauge su Darbo Kongreso vadovybe paruošti planus. Panaši rezoliucija buvo priimta ir Darbo Kongreso suvažiavimo balandžio mėn. Tuo būdu norima suorganizuoti kai kurių partijų, kuri pakeistų per paskutinius rinkimus smarkiai sumažėjusią socialdemokratų — CCF partiją ir turėtų plačią atarmą darbininkų bei ūkininkų sluoksniuose. Naujoji partija esą užimtų pralaimėjusių liberalų vietą. CCF vadu liko vėl išrinktas Coldwell.

Drebėjo žemė Ontario prov. pietvakarių srityje liepos 21 d. 9.50-9.55 val. v. Drebėjimas buvo jaučiamas St. Catharines ir Toronte. Didelių nuostolių ne-

Kanados kankinių šventovė Midlande. Prie jos yra pastatytas lietuviško stiliaus kryžius Lietuvos kankinių garbei. Kanados lietuviai ir šiemet suplauks iš įvairių vietovių dalyvauti kankinių dienos iškilnėse rugpjūčio 3 d. Dešinėje J.E. arkivyskupas Giovanni Panico, Apaštališkasis Delegatas Kanadoi. Jis dalyvaus tą pačią dieną italų ir lietuvių iškilnėse ir tars žodį.

I MIDLANDĄ ŠI SEKMADIENI — RUGPJŪČIO 3 DIENA

VYKSTAME PAGERBTI LIETUVOS KANKINIŲ

Nuo pernai metų Kanados lietuviai pradėjo naują tradiciją — kankinių pagerbimą Midlande, Ontario prov. Ši mintis kilo pastebėjus, kad kaikiurios tautinės grupės organizuoja šventkeliones ir įvairias Kanados šventoves. Lietuviams, turintiems tiek kankinių, juo labiau dera organizuoti tokią šventkelionę. Tam tikslui buvo pasirinktas Midlandas, kur yra pastatyta speciali šventovė pirmiesiems Kanados kankiniams — jėzuitų misionieriams iš Prancūzijos. Pernai Kanados Lietuvių Katalikų Federacijos atstovams pavyko susitarti su Midlando šeimininkais dėl lietuviško kryžiaus, kuris būtų gausiems maldininkams apie Lietuvos kankinius. Toks kryžius, pagal architekto A. Kulpačiaus projektą, buvo pastatytas gana išskiloje vietoje prie pat šventovės. Jis dar nėra galutinai baigtas, bet šiemet numatytas baigti. K.L.K. Federacijos Toronto skyrius, kuriam paversti visi kankinių kryžiaus tvarkymo darbai, yra užsimojęs užbaigimo darbus laiku suorganizuoti.

Pernai lietuvių kankinių kryžius buvo pašventintas ir šiemet jis laukia gausių lietuvių maldininkų. Rugpjūčio 3 d. turėtų būti Lietuvos kankinių diena, sutraukianti tautiečius iš plačiosios Kanados. Mūsų tautiečiai turėtų gausiai dalyvauti Midlando iškilnėse ne turistinio smalsumo vedami, o kankinių didžiosios aukos akinami. Nei pati Midlando šventovė, nei lietuviškasis kryžius nieko nenustebs. Šie simboliai stovi ten, kaip liudininkai didžiųjų idealų, už kuriuos ryžtasi mirti daugelis. Dalyvaudami kankinių pagerbime parodysimės, kad ir mes stovime tame pačiame idealų fronte prateisdami kankinių kovą ir už Lietuvos ribų. Dalyvauti šioj maldininkų kelionėj akiname mus ir šv. Kazimiero 500 metų sukaktis. Juk šie metai yra kazimieriniai metai. Jie turi pažadinti mūsų širdyse aną kazimierinį ryžtą, kuris įkvėpė kartų kartas tikram krikščioniškam gyvenimui.

Pagalau šią šventkelionę i Midlandą turime jungti ir su maldų savaitė už persekiojamą Bažnyčią. Popiežius Pijus XII padaryta, bet lėkštės, sienų paveikslai, veidrodžiai, langai buvo išjudinti. Pasak Otavos servitorijos, tai buvęs vietinio pobūdžio drebėjimas, kokių dažnai įvyksta ypač neapgyventose vietose. Priežastis — staigus sujudėjimas giliuosiuose žemės sluoksniuose, pvz. staigus uolų paslinkimas.

ka tik paskelbė naują encikliką "Meminisse Iuvat", kuria ragina viso pasaulio tikinčiuosius ištisą gyvenimą pats Marijos Dangun Paėmimo šventę — rugpjūčio 15 d. melstis ta intencija. Tebūnie tad mūsų žygis i Midlandą viena tų maldų grandinė, jungianti mus su visais pasaulio tikinčiais, meldžiančiais pasauliui laisvės ir krikščioniškos gerovės.

Mūsų žygis i Midlandą yra ir tautinio pobūdžio pasirodymas. Jis stebės ir šventimatai. Pvz. tą pačią dieną ten įvyksta ir italų šventkelionė. Tebūnie tad rugpjūčio 3 d. mūsų krikščioniško ir lietuviško idealo suvitejimo diena!

NURODYMAI

I Midlandą vyksta automobiliais. Norį vykti autobusais registruojasi parapijų klebonijose (iš Toronto autobusai išeis 8.30 val. ryto nuo abiejų liet. bažnyčių). Kelias: vyksta 400 kilometrų iki Barrie, o nuo Barrie pasukama i 27 kelią, kuris veda i pat

Midlandą. Kankinių šventovė, Martyr's Shrine, yra porą mylių už Midlando; tai nurodyta gausiomis rodyklėmis.

Pamaldų tvarka: 11 val. kankinių šventovėje iškilmingos pamaldos lietuviams, kurias laikys J.E. vysk. V. Padolskis. Pamaldų metu maldininkai gieda liet. giesmes. Misių metu šventovės rektorius anglų kalba tars pasveikinimo žodį i lietuvių vyskupą ir visus liet. maldininkus. Po pamaldų piet upertrauka iki 2 val. **Užkandžiams** bus galima pasinaudoti vienuolyno kafetėrija. 2 val. liet. maldininkai eina Kryžiaus Kelius, o po to — prie lietuviško kryžiaus vysk. V. Padolskio pamokslas. 3 val. eina i bažnyčią, kur mūsų maldininkams suteiks palaiminimą ir tars žodį **Apaštališkasis Delegatas Kanadoje J.E. arkivyskupas Giovanni Panico**, lydimas sekretoriaus mūsų tautiečio prelato P. Marcinkaus.

K. L. K. Federacijos Toronto skyriaus valdyba.

Pačioj viršūnėj

ALMAUS mūsų bendradarbio Niujorke

Zinojom, kad neišvengiamai turės susikirsti Amerikos ir Rusijos interesai. Stebėjom kaip vis plačiau informuojama žmonija bruždėjo reikalavimą tarptautinui ir savuosius politikus ir satrapus tartis užbaigti "šaltąjį" karą nedrįstant pradėti "karštojo".

Gal Machiavellio ir Žočenkos, kuris pasimirė Leningrade ketvirtadienį, talentų reikėtų išaiškinti kokių būdu taip staiga buvo pasiektas "viršūnė". Kaikas mano, kad tai buvo Nikitos manevravimo išvada. Kaip bebūtų, didieji vadaai staiga buvo pastatyti prieš spaudimą susitikti. **Ko bijo amerikiečiai?** "Let's have good time" tautinė filosofija amerikiečius dabartinę tarptautinę krizę mažai sužudo. Kai Chruščiovas skelbėsi arabų tautų draugu, o JTautų Hammarskjöld perspėjo vakarietišką nebandyti užtventkti "ara biškos upės bėgimo" — tautinio atgimimo, Vašingtono matė visuotinį samysį. Buvo tebešaukama apie "agresiją" Irake, nors korespondentai informavo, kaip džiugavo Irakas dėl valdžios pasikeitimo. Iki pastarojo mato tikėję Amerika ir jos "išlaisvinimo" politika. I Lietuviai pabėgėliai stebėjęs ko bijo, ko vengia Vašingtono politiniai planuotojai? Kiti abejojo ar iš tikro Amerika tebėra ta pati wilsoninė Amerika, kurios tautų

laisvės principai kadaise sukėlė pasaulį? (Niujorko lietuvių Amerikos paštu buvo pasiųsta ta proga išleisti paminėjimo paštinę ženklai). Treti klausė: koks gi skirtumas dabar tarp gausių rusų ir amerikiečių, kurie domėjosi tik tomis "nepriklausomomis" valstybėmis, kurios buvo naudingos "specialiems valdančiųjų interesams"?

Iš tikro, kodėl gi amerikiečiai bijojosi akis i akį susitikti su Chruščiovu ir jo patarėjais, tarytum jie, o ne sovietai rėmė savo įsigalėjimo politiką klasta, smurtu ir kumščiu. **Kaikurie žavėjosi generolo De Gaulle sąmoningumu**, ne vien dėl to, kad jis vienintelis drįso prikišti Chruščiovui draugystę su Hitleriu, kai šis lygino JAV intervenciją Libane su nacių Lenkijos užpuolimu. Be prie-kaišto buvo laikomas jo kvietimas "didiesiems" tartis be televizijos korespondentų triukšmo — vienintelis būdas privaičiai susitarti kaip pasidalinti pasaulį.

Kviečia supažindinti Chruščiovą Dabartinės krizės metu ryškėjo laisvosios Amerikos spaudos nuomonė dažnai gelbėjo neapdairius pareigūnus Vašingtone. Būdingas buvo pvz. Harrison E. Salisbury iš NYTimes pasiūlymas sudaryti Nikitai, atvykusi iš Niujorko (Nukelta i 8 psl.)

Savaitės įvykiai

Visų dėmesys nukrypo i viršūnių konferenciją Vid. Rytų reikalams spresti. Chruščiovo pasiūlymas skubiai sušaukti viršūnių konferenciją pradžioje rado palankumo visur, išskyrus JAV, kurios čia įžiūrėjo sovietams naudingą manevrą. Britai betgi ėmė spausiti Vašingtoną sutikti su Chruščiovo siūlymu dėl dviejų motyvų: kad nereikėtų eiti i JT pilnatinę posėdį, kur teks amerikiečiams — britams pakelti daug karčios kritikos, ir kad tuo būdu būtų nuraminta britų opozicija. Prie šio spaudimo prisidėjo ir Kanada. JAV vyriausybė pagaliau sutiko, kad ir labai nemoriai, dalyvauti viršūnių konferencijoj, kuri turėtų įvykti JT Saugumo Tarybos rūmuose. Buvo manyta, kad Chruščiovas su tuo nesutiks, tačiau šis greitai sutiko ir pasiūlė atskristi i Niujorką. Prancūzijos De Gaulle pareiškė pagėdavimą organizuoti viršūnių konferenciją Ženevoje ar kurioje kitoje Europos vietoje ir tai nesiejant jos su Jungt. Tautomis. Praslinkus kelioms dienoms, JAV vyriausybė pareiškė neskubėsianti su viršūnių konferencija, nes jai esąs reikalingas diplomatinis pasiruošimas. Ir išvis JAV rodo norą delsti, ir mano, kad viršūnių konferenciją Saugumo Tarybos rūmuose turi organizuoti pati S. Taryba, nustatydamą ir programą, ir dalyvių skaičių, ir laiką. Nežiūrint šitokios JAV laikysenos, Niujorke JT rūmuose vyksta pasiruošimo darbai ir ruošiami planai užtikrinti Chruščiovo ir kt. saugumui. Ypač prisibijojo tam tremtinių ir žydų, kurių Niujorke yra daugiau nei Izraely.

Bagdado konferencija JAV užsienio r. min. Dulles yra daugiau susirūpinęs kitais planais nei Chruščiovo peršama viršūnių konferencija. Jam rūpi paimti iniciatyvą Vid. Rytuose ir išstumti sovietų kurtamąją įtaką. Tam jis esąs parengęs naują planą, kuris pakeis Bagdado Sąjungą. Dar nėra žinoma koks tas planas. Maskvos žiniomis, jis siekia įjungti i Bagdado s-gą, vietoj įkristusio Irako, Libano ir Jordaniją. Žiniomis iš kitų šaltinių, Dulles planas siekia laimėti kylančią arabų nacionalizmą ir iki tam tikro laipsnio priimti Nasserio politiką. Sie ir kiti klausimai yra svarstomi Bagdado s-gos narių konferencijoj Londone. Šios sąjungos nariai — Turkija, Pakistanas ir Iranas spaudžia JAV oficialiai prisidėti prie jos ir ne likti tikti pusiaudalyviu kaip ligšiol.

Sūviai Libane Čia, spėjama nuo sukilėlių kulkos, žuvo pirmas amerikiečių karys. Ar tai ženklas, kad sukilėliai rengiasi kovoti ir su amerikiečiais, neaišku. Nežiūrint nepalankių nuotaikų iš sukilėlių pusės, JAV diplomatas Murphy bando sutaukinti susipešiusius libaniečius. Pagal jo planą, dabartinis prezidentas Samun turės atsistatydinti. Jo vieton turės būti surastas naujas asmuo, pri-

Pašto ženklai šv. Kazimiero jubilėjui

Iš Romos gautomis žiniomis, Vatikanas ruošiasi išleisti 500 m. šv. Kazimiero jubilėjaus proga specialią seriją pašto ženklų. Taip pat, šv. Kazimiero kolegijos iniciatyva, gautas leidimas įrengti lietuvišką koplyčią šv. Petro ir Povilo bazilikoje. Tai gražus mostas kenčiančiai Lietuvai; tik reikėtų budėti, kad parašas po šv. Kazimiero jubilėjaus pašto ženklais neišeitų nepalankus Lietuvai.

KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasinaudojant J. E. vysk. Vincento Podolskio apsilankymu Kanadoje, Kanados liet. kunigų Vienybės valdyba rugpjūčio 6-7 d.d. — trečiadienį ir ketvirtadienį — Springhurst, lietuvių šv. Jono Kr. parapijos patalpose šaukia Kanados liet. kunigų suvažiavimą, kuriame kun. dr. V. Balčiūnas, šv. Kazimiero liet. kolegijos dvasios vadas, padarys pranešimą apie naująjį sąjūdį "Už geresnį pasaulį". G.G. konfratrai rugp. 6 d., trečiadienį, 11 val. renkasi Toronte abiejose liet. klebonijose, o iš čia 11 val. i Springhurstą. Visi konfratrai maloniai kviečiami suvažiavime dalyvauti. KV valdyba.

imtinus vyriausybiniams ir su kilėjams. Liepos 31 d. paskelbti naujo prezidento rinkimai ir tikimasi, kad toks kandidatas bus surastas, nors sukilėliai reikalauja, kad pirmiau pasitrauktų amerikiečiai. Pastarieji gi įkėlė kokią neketina trauktis kol nesutvarkyti krašto reikalai. Jų kariuomenė čia turi 10.000 vyrų ir yra pasiruošusi visokiom galimybėm. Gali įvykti, kad JAV kariuomenė pasitrauks, kai JT gen. sekretorius padidins stebėtojų skaičių iki 1.000 ir pats kraštas nurims.

Nasseris kalba

Minėdamas Egipto 6 m. revoliucijos sukaktį, Nasseris pasakė kalbą iš vyriausybės rūmų balkono didelėmis egiptiečių miniomis. Be kitko jis pareiškė: "Kaip Irakas atsikratė išdavikų, taip atsikratys jį Jordanija su Libanu. Alžerija pagaliau irgi triumfuos". Su juo stovėjo šėsi Irako revoliucinės vyriausybės atstovai, kuriems buvo sukeltos didžiausios ovacijos. Jau anksčiau su Iraku buvo pasirašyta savitarpės pagalbos sutartis, su darytos komisijos, paruošti abiejų kraštų bendradarbiavimo planų, kuris, be abejonės, ves i bendrą federaciją su Egiptu ir Sirija. Nasserio rankos siekia dabar visas arabų valstybes, kurios iškilo stipri nacionalizmo banga, nešanti jas Nasserio link, o per jį — Maskvos glėbį.

Masiniai suėmimai Kipre

Kipro salos gyventojai neaprimsta. Graikai reikalauja susijungimo su Graikija, turkai gi priešingai. Nuo birželio mėn. abiejų tautybių partizanai pradėjo tarpusavy kerštą, nuvedus i 100 asmenų nužudymą. Britų gen. gubernatorius emėsi griežčiausių priemonių sustabdyti galimą civilianą karui pusės milijono gyv. saloje. Jo įsakymu suimti visi įtartini asmenys — 1.450 graikų ir 60 turkų, — įvestas uždraudimas pasirodyti gatvėse ištisas 48 val., uždraustas susisiekimas su užsieniu, uždraustos visos partizaninės organizacijos.

T. ŽIBURIŲ sekantis nr. išeis po vienos savaitės atostogų — rugpjūčio 12 d. su 14 d. data.

Tėviškos Žiburios

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Redaguoja Dr. A. Sapokas ir Dr. Pr. Gaidamavičius
 Leidžia Kanados Lietuvių Katolikos Kultūros Draugija
 Prenumerata visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00.
 Įmokėjimo nemožu \$10 laikomi garbės prenumeratorius.
 Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
 941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

* **Anglikonų kritikuojama anglikonų lordas Altrincham knygoje** "Du rašiniai apie anglikonų bažnyčią". Pasak jo, anglikonų kunigų vedybos klaidančios slepovados darbas; jų kunigai per daug paskendę administraciniame darbe ir per mažai kreipia dėmesio į dvasinę tarnybą. Jis siūlo: išleisti kunigus — moteris, pasirūpinti geresne kandidatų į kunigus atranka, gražinti celibatą ir periodiškai perrinkti vyskupus, kad tuo būdu iškristų netinkami. Tai tas pats lordas, kuris anksčiau kritikavo karalienę už nemokejimą viešai kalbėti.

* **Religinė viršūnių konferencija** siūlo JAV žydų tikybinių bendruomenių pirmininkams, rabinams M. Eisendrath. Esą turėtų susirinkti 1960 m. budistų, šintoistų, mahometonų, protestantų, ortodoksų ir katalikų vyriausieji vadai ir bandyti sudaryti tikybinių pasaulio vienybę, kuri turėtų įtakos ir civiliniame gyvenime.

* **Išvėtinio kunigo buvusio Hitlerio** augšto pareigūno M. Bormann sūnų, kuris 1949 m. įstojo į Švč. Širdies seminariją Innsbrucke, Austrijoje. Šventinio apeigos dalyvavo ir tiroliečių Hohenwarther šeima, kurioje šventinamasis rado prieglaudą 1945 m., kai vokiečiai pralaimėjo karą. Iki tol jaunasis Bormann krikščioniškas beveik nepažino. Krikščioniškas tiroliečių šeimos gyvenimas jį taip paveikė, kad jis apsisprendė būti kunigu ir netgi misijonierium. Už trijų metų jis vyks Afrikon kaip misijonierius.

* **78-a katalikų diena** Vokietijoje įvyks rugpjūčio 13-17 d. Berlyne. Jos pagrindinė tema: "Mūsų rūpestis — žmogus, mūsų išganymas — Kristus". Tikimasi, kad kongrese dalyvaus ir R. Vokietijos katalikai, nors jų vyriausybės leidimas dar nėra gautas. R. Vokietijos krikšč. demokratų laikraštis Neue Zeit kritikuoja kongreso organizatorius už pakvietimą dalyvauti kairiųjų asmenų, kurie remia Adenauerio politiką. Berlyno protestantai katalikų kongresą sutinka labai palankiai ir jų vysk. Diabellius netgi paskelbė paraginimą globoi kongreso dalyvių, nes esą protestantai su katalikais stovi bendrame fronte prieš ateizmą.

* **Pasauliečių apaštalių sąjūdį** suskato organizuoti Kolumbijos vienuolių kongregacijos. Liepos 22-26 d. Bogotoje įvyko suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 1000 vienuolių, atstovaujančių 120 vienuolynų. Jie svarstė būdus, kaip suteikti pasauliečius krikščioniškas skleidimui visame krašte.

* **Keliantįją bažnyčią** pradėta organizuoti Ispanijoje. Pirmą tokia bažnyčia — koplyčia jau gauta iš Vokietijos ir jį bus naudojama svitvėje, kur nėra bažnyčių. Pasak Prensa Asociada, Ispanijoje esą priemiesčiai ir sričių, kur religinis gyvenimas esą visiška aplėistas.

* **Santuokos panaikinimo** istatymo projektą pateikė Italijos parlamentui socialistų vado Nenči dukė ir sen. L. Sansone. Iki šiol Italijos įstatymai pripažįsta tikta pėrkysras, kurios neduoda teisės tuokti antrą kartą, kol vienas sutuoktinių yra gyvas. Dabarinio parlamento dauguma 322 iš 596 yra prieš santuokos panaikinimą — divorsą.

* **1000 metų krikšto sukaktį**

švęs Lenkija 1966 m. Jau dabar pradėti pasiruošimo darbai. Kardinalas S. Wyszyński specialiu raštu kreipėsi į jaunimą, stovintį marksizmo grėsmėje. Jame kardinalas primena drąsios ištikimybės Dievui reikalingumą.

* **Tarptautinė konferencija** įvyko Niujorke, World Affair Center. Jon buvo susirinkę žymūs intelektualai iš įvairių JAV universitetų, seminarijų ir kt. istaigų. Cia jie išdėstė vieni kitiems savo pažiūras religiniais — pedagoginiais klausimais. Žymūs katalikų priešas dr. J. MacCarthy iš Princeton teologinės seminarijos ir J. L. Adams iš Harvardo universiteto šį kartą padarė palankum katalikų mokymkloms. Dr. W. Herberg iš Drew un-to pareiškė, kad atėjus laikas Amerikai remti ir nevalstybines mokyklas.

* **Tarptautinių misijų banką** siūlo steigti prof. G. H. L. Zee-gers, olandas, šiuo metu dirbas pasauliečių misijonierių paruošime. Toks bankas organizuotų lėšas misijoms pasauliniu mastu, būtų vedamas kompetentingų pasauliečių Vatikano priežiūroje.

* **Portugalija turi 9 mil. gyventojų**. Beveik visi katalikai, tačiau 15-koj vyskupijų trūksta kunigų. Šiaurės Portugalijoje padėtis yra geresnė, bet Lisabonoje ir pietinėse srityse vienam kunigui tenka iki 5.000 asmenų. Iš valstybės Bažnyčia negauna finansinės paramos. Kaikuriuose srityse vyrauja skurdas, atsiliepias ir į pašaukimus, ir į tinkamą kunigų išlavimą.

* **Nesiskubinti su vedybomis** ragina anglikonų kunigas Crookford Clerical Directory įžanginiame žodyje. Esą reikia pirmiausia žmogui susipažinti su dvasinio gyvenimo reikalavimais ir tik tada — po eilės metų patirties eiti šeimos gyvenimui, kuris kludąs visišką atsidavimą dvasinei tarnybai. Autorius siūlo vėl įvesti potvarkį, leidžiantį anglikonų kunigams vesti tikta po penkių metų tarnybos.

* **Kongresas "Kirche in Not"** įvyksta Koenigsteine liepos 30 - rugpjūčio 3 d. Jame nagrinėjama Bažnyčios veikla komunistiniuose ir kt. kraštuose. Dalyvaivia įvairių tautybių atstovai, ypač jaunimas, jų tarpe ir lietuviai.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamas p. Redaktorius, Prašau neatsisakyti patalpinti į TŽ šį mano pareiškimą:

Š.m. liepos 17 d. TŽ nr. 29 Winnipeggo apylinkės valdyba straipsnyje "Viešas atsakymas KLB Krašto Valdybai" imaišė ir mano pavardę polemikoje su Kr. Valdyba dėl Pasaulio Liet. Seimo atstovų rinkimų, su kuriais aš nieko bendro neturėjau ir Krašto Valdybos nariu nesu.

Reikia stebėtis, kaip Winnipeggo apylinkės valdyba mažai orientuojasi padėtyje, kad nežino kas sudaro Krašto Valdybą. Mano straipsnis "Naujiene", apie kurį Winnipeggo apyl. v-ba savo rašte mini, buvo tik atsakymas į K. Strikačio sieksinį straipsnį, kurį pat "Naujiene" nr. 28, kur autorius bandė niekinti mane ir buv. Winnipeggo apyl. valdybos narius V. Janušką ir St. Bujoką, dėl solidarumo mokesčio rinkimo Winnipeggo.

Reikia pasakyti, kad tas klausimas ir ginčas jau buvo paminėtas, su pagarba, inž. P. Lelis.

Audra arabuose

GEDIMINAS GALVA

Arabų pasaulis nūdieną panašesnis ne į daugiavėdį Janusą, bet į šimtakojį vorą. Jis ir vėdą nuolat keitė, kai pradėjo kovą už arabiškų sričių laisvę. Otomanų imperijai subyrėjus, arabų pasaulis atiteko anglų ir prancūzų globon. Ilgai truko iki globaliniai pradėjo savo kojomis vaikščioti. Dirbtinai sudarytos arabų valstybės pradėjo tartis ir vėl išsikirti. Jos pralaimėjo eilę mūšių, bet siekė tolimesniųjų tikslų, kuriuos vargu vakariečiai savo metu buvo tiksliai aptarę, nes buvo linke su arabais žaisti senoviniu būdu. Naujam politiniam veiksmui — Maskvai stiprėjant, pasirodė, kad anie kiršinimo ir skaldymo būdai jau yra atgyventi. Atėjo naujas šimtakojio voro laikotarpis, kai arabų pasaulis nuo Irano ligi Atlanto vandenyno sudarė nemažų vargų vakariečių pasauliui. Negalima sakyti, kad jis būtų turėjęs tikslą tik kitus nuodyti. Jis ko-vojo už savo būtį, savo laisvę. Ir ši kova tapo žymiai pavojingesnė atsiradus arabų branduoliniui ir pradėjus arabų pasauliui apjungti.

Apraiškos

Nūdieną arabiškame pasaulyje pirmasis tikslas — apjungti 45 mil. arabų dirbtinai įkurdintose valstybėse ir kraštuose, kovojančiuose už savo laisvę. Prancūzai visai prarado įtaką Vid. Rytuose. Anglai dar bandė laikytis už plauko Adene. Irake, angli sukurtose valstybėse, jau jis nukirptas. James Morris žodžiais (The New York Times Magazine, 1957. 12. 8, 98 psl.): "Amerikiečiai kencia dėl eilės negalavimų: nenusaukimo palaikant Izraelį, noro turėti viską popieriję apspesta, sukto arabų problemų sprendimo ir pagaliau dėl žibalo reikalo — siejimo su atsilikusia feodalistine santvarka. Amerikiečiams tik dalimi paviko anglų palikimą savo rankose išlaikyti. Jie kencia dėl savo imperijalistinių polinkių, atžagareiviskumo ir sionininkų pamėšimo".

Morris, išsamiai susipažinęs su arabų pasaulio degančiais klausimais, ganėtinai tiksliai aprašė amerikiečius, kurie ir pataraisiais žygiais vargu atžymėjo toliau siekiantį politinį subrendimą. Rusai arabams dar mažai žinomi. Arabai šiandieną žino, kad pašos, žemvaldžiai ir žibalo šaltiniai išnaudojami mažai kreipėsi dėl feodalistinės santvarkos panaikinimo ir varguomenės gerbūvio pakėlimą. Komunistas, Nasserio kalbos apie felacho ir beduino gerbūvį ateietyje žavi, kaip ištroškusį akimis matomas šaltinis. Jei čia dar

nedaug atsiektą, arabai gali pasakyti: dar mes neatsiekėme politinio apsiungimo, kurio besiekiant Maskva savąją paramą mokoje daugiau išgarsinti, kaip ji tikrovėje verta.

Izraelis

Naujoji valstybė arabuose sujauktus jausmus dirgina. Nacionalistai arabai visuomet primena tautiečiams, kad arti milijono arabų išgijus Izraelis įsikūrė. Išguitieji ir nūdieną arabų pasaulyje išsklaidyti jaudia, kad žydai yra ne tik jų, bet visų arabų nelaimės kaltininkais. Visi arabų kraštai, nežiūrint tarpusavio nesutarimo, vienbalsiai sutaria bent popieriję kovoti prieš Izraelį. Bet vėl jie pajuto naujosios valstybės karinius smūgius ir savo akimis stebi dykumose ūkišką iškilimą. Jie žino, kad už Izraelio pečių yra ne tik turtingų pasaulio kraštų žydai, bet ir kairiųjų vakariečių galybės, kurios neabejotinai naująją valstybę remia. Tačiau kai patys vakariečiai įrodė didelių neapsižiūrėjimą darydami žygį į Egiptą ir tarpusavyje emė varžytis dėl žibalo šaltinių, arabai laukia ir tikisi, kad ateitis suteiks progos atsikėryti ir jų žodžiais: "žydus paskandinti Vidurmečio jūroje". Ne tik šį aistrą padidina arabus klausyti Nasserio žodžių: "Arabai, nuo Atlanto ligi Persijos įlankos, jungiami tos pat tautybės ir tikėjimo pabuskite ir rikiuokitės būti savo likimo sprendėjais".

Strategija

Viena kalba, vienas tikėjimas

Šuolis i pavojus

BRITŲ LAKŪNO PERGYVENIMAI RUSŲ "GLOBOJE"

Tęsinys iš pereinio Nr.

Kai atbudau, vėl buvau rišamas prie stulpo, o buvusio tardytojo jau nesimatė. Akims dar mirguliuojant, galėjau matyti šaudymo dalinį sustojusį į eilę. Atrodė, vyresnio karininko komanduojantis balsas pasigirdo ir penki šautuvų vamzdžiai būvo nukreipti į mane. Aš negalėjau atitraukti savo akių nuo jų. Aš norėjau užmerkti akis, nusukti galvą, bet buvau nelankstus. Iš baimės... Paskutiniui momentu žiaurus noras gyventi nusitelsė viską. Aš būsiu nužudytas. Bet, Dieve, kaip dar noriu gyventi!...

Išgirdau dar paskutinį karininko komandos šauksmą ir pasigirdo šautuvų spynų traskelėjimas. Viskas buvo baigta. Aš buvau negyvas. Tačiau aš nieko nejauciau... mano kūnas pasidarė dar lengvesnis. Mano galva svyravo... aš plūduriavau...

Palengva viskas man paaiskėjo, aš mačiau rusus žiūrint į mane. Jų šautuvai vis dar buvo atstatyti. Tai buvo nesamone. Aš supratau, kas atsitiko. Tai buvo apgaulė. Šautuvuose nebuvo įdėta šovinių. Tai buvo daroma norint išbandyti mane. Ar nepalūšiu aš ir pasisakysiu, kad esu šnipas. Mano kūnas sukrito nuo prakaito prie stulpo. Į celę jie turėjo mane jau nešė nūmesti.

Visą naktį negalėjau užmigti. Kūnas drebojo baimės šurpulių ir kai mėgindavau užmerkti akis, pasirodydavo atkišti šautuvų vamzdžiai.

Kitą rytą vėl atėjė nusitempė mane į egzokucijos kiemą ir vėl ta pati istorija. Ir taip diena po dienos kartojo šią pati ceremoniją, kai pagaliau aš pradėjau galvoti, kad viena diena gali nemeluoti.

Aštuntąją dieną jau turėjau kompaniją lenką, kaip vėliau sužinojau, kaltinamą buvus vokiečių kolaborantą. Priėjo mus abu kaip ir paprastai prie stulpo, bet šį kartą galėjau išsiaiškinti iš jų veidų išraiškos, kad

ir ypač istorinė didybė yra didžiausias sparnais, kurie nūdieną arabų gūžta globoja. Tūkstantmetė Egipto kultūra, piramidės ir sfinksai kreipia arabų akis praeitį. Jų nesuskaitomi mūšiai, laimėti ir pralaimėti kariai kalba apie semitinės rasės svorį pasaulio istorijoje. Jie junda, kad jų svoris nemenkesnis nūdieną, kai jų pasauliai tariasi, rungtyniauja dėl rytdienos pasaulio. Jie laiko nesvarbiu dalyku, jei šiaurinėje Afrikoje arabiškas kraujas, atmiestas išpaniškuoju ir berberišku, jei negrai yra palikę nuosėdų egiptiečiuose, o persų įtaka nunginčytina Vid. Rytuose, nors ten save arabai grynakraujais laiko. Jie žino, kad daugelį smūgių yra atlaikę ir jų svoris neginčytinas dabartiniam žaidime. Jame vakariečių veidas yra išryškėjęs. Bagdado santarvė buvo neįdomi ne tik nacionalistiniams Egiptui, vėliau Jungtinei Arabų Respublikai — JAR, bet ypač Maskvai. Jei vakariečiai būtų sugebėję Nasserį pasitelkti pradžioje mokant neaugstą kainą, nebūtų reikėję moki to kamos, kai jis buvo Maskvos išskėstomis rankomis priimtas ir pasitelktas.

Maskva

Maskva jau iš seno jieškojo atsparos. Vid. Rytuose savo strateginė padėčiai sustiprinti. 1946 m. ji pasitraukė iš Irano, bet atsidėjusi darbo apsidrausti platemis baru. Sovietų laimėjimas buvo užtikrintas Syrijoje, bet ją perleido Egiptui JAR sudary-

ti. Galima prileisti, kad Nasseris Maskvoje sutarė JAR plėsti ir jį jungti Iraką, Jordaną, Libaną ir net Sudaną. Irake perveramas pavyko. Libane sukiličiai savo užduotį patenkinamai atliko. Jordanas, matęs pavojų Izraelyje, pajuto kitą iš Kairo. Beirutas ir Amannas sulaukė vakariečių dalinių. Kas toliau? Didelio masto politinės painiavos, kovos dėl žibalo — vaikščiojimas virve, permeta per bedugnę ir pavadinta pavojinga įtampa. Ji pavojinga, nes kaikas vakariečių susvyravo dėl žygio

Komunistai laimi Suomijoj

Paskutiniai rinkimai, nekant-riai laukti Suomijoj, atnešė kairiųjų staigmenų. Daugelio buvo tikėtasi, kad šie rinkimai duos daugiau balsų centro partijoms. Tačiau išėjo atvirkščiai: daugiausia atstovų pravedė kraštutinės partijos — konservatoriai ir komunistai. Pastarieji tapo didžiausia Suomijos partija, turinti ketvirtį seimo narių.

Kyla betgi klausimas: kodėl gi suomiai, taip narsiai kovoję prieš sovietus už savo nepriklausomybę, balsuoja už komunistus? Pirmoji priežastis — sunki darbininkų būklė dėl nuo seno siaučiančio nedarbo; antroji — smulkieji ūkininkai atsiskak balsuoti už ūkininkų partiją, kuri nežadanti subsidijų smulkiesiems ūkiams, sunkiai besiverčiantiems (o nežadėjo todėl, kad krašto ūkinė būklė to neleidžia); trečioji priežastis — lanksti sovietų politika suomių atžvilgiu. Bulgardino — Chruščiovo vizitas Helsinky nepasiliko be vaisių; taipgi prezidento Kekkonen atsilankymas Maskvoj. Nemažai

tikslingumo, o Maskvai suteikta proga atlikti dvigubą vaidmenį: taikos nešėjo ir grasintojo karu. Greičiausia tuojau nebus panaudotas kardas, kai garsiai apie jį kalbama, bet neabejotinai patys aštrūsai politinio, ūkinio ir ypač propagandinio ginklo asmenys be pasigalėjimo bus taikomi vakariečiams, kurie šiandieną jau arabų vadinami užpuolikai. Keista, kad vakariečiai lyg būtų pasijutę esą tikrais kaltininkais kai jie taria: "Mes tik laikinai, iki Jungtinės Tautos pasitvarkys Libane ir Jordane".

palankumo Suomijoj laimėjo sovietų leidimas vėl naudotis Saimos kanalu. Tokiose nuotaikose kraštutinės kairės partijos stengiasi paimti valdžią, tačiau centro partijos mato kylantį pavojų ir bando išlyginti savo politinius nesutarimus. Galimas laikas, kad bus sudaryta "žalia raudona" koalicija, apimanči ūkininkus, socialistus — kaip pagrindinę grupę — ir suomių — ivedų liberalus. Dabartinę krizę, kuri trunka jau virš metų, sukėlė ūkininkų — socialistų partijų susikirtimas dėl žemės ūkio gaminių. Be to, rinkiminio vaizaus proga ūkininkų partijos atstovai kaltino socialistus perdau flirtojuojant su Kremliumi. Dėl pagrindinių partijų nesutarimo Suomija neturi pastovios vyriausybės nuo Pagarholmo vyriausybės kritimo — maždaug pusės metų laiko. Buvo bandyta sudarinti smulkesnių partijų vyriausybę, paskui grynai bėparinių, kurių pagrindinis uždavinys buvo kovoti prieš infliaciją.

kad jie pradėjo juo labai domėtis.

— Kokios jis tautybės? — iškišo vertėjas.

— Kanadietis.

— Iš kokios Kanados provincijos?

— Manau, iš Ontario.

— Tu nesitiki? — griežtesniu tonu paklausė.

— Taip, jis iš Ontario.

— Kokio ūgio jis?

— Maždaug mano.

Koks jo mėgiamiausias gėrimas?

Tai buvo man lengviausias klausimas. Nixonas tegerdavo tik anglis, šviesų alų.

Taip vis klausinėjo kvailus klausimus, kol pagaliau priėjo išvados, kad viskas atitinka mano pasakojimams. Jiems pasikalbėjus kažka tarp savęs, vienas iš jų apėjo kambary. Likęs vertėjas pasiūlė man cigaretę. Rūkiau ją tyloje.

— Jus gerai kalbate angliškai, — prakalbėjo vertėjas.

— Tai mano gimtoji kalba, — atsakiau jam.

— Na, žinoma. Aš buvau pamiršęs.

— Kodėl jūs klausinėjote apie Nixoną?

— Sužinosite, kai ateis laikas, — atsakė jis trukteldamas pečius. — Ir jeigu visa, ką sakėt teisybė, nėra ko jums bijoti. Bet jie ne...

Jo neužbaigtas žodis mane perspėjo, kad dar bus daug ko bijoti.

Kai grįžau į celę, mano nuste-bimui, buvo viskas aptvarkyta. Net dvi naujos atklodės paties-tos ant lovos. Atrodė, kad reikalai eis į gerąją pusę.

Ištikrųjų jau buvau mirčiai žiūrėjęs į akis ir dar paskutiniuoju momentu. Kai atnešė vakariene, pagaliau, kad dar gali likti grįžti prie to. Juodos duos sumuštiniai su mėsa, šilta razinkų arbata... Netikėjau, kad jie galėtų tokį maistą mētyti nubastam kaliniui. Neteko ilgai galvoti, kai atėjus sargybinis vėl mane nusitempė į įstai-gą, kur laukė majoras su ver-tėju.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ISTAIGA

Baltic Exporting Co.

CENTRINĖ ISTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

VASAROS ATOSTOGOMS UŽDARYTA

nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 9 d.

Po atostogų darbą pradėsime rugpjūčio 11 dieną.

Sav. A. Kalūza

JEI SIUNCIATE MEDŽIAGŲ

giminėms i tėvynę, prašome atsilankyti į

DAVIDSON ECONOMY CENTRE

Cia gausite urmo kainomis geriausių angliškių medžiagų. Ivaizniausių pasidarys. — Prieinamos kainos. NEPATENKINTIEMS PIRKINIŲ — PINIGUS GRĄŽINAME. 231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

Dėmesio Namų Savininkams!

Sildymas alyva

Kad sumažinsu gaisrų pavojų, spragimų ir kitokių nenormalumų, kad gauti geresnį sildymą naudojant mažiau alyvos, krosnis ir burneriai turėtų būti išvalyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus. Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remontus darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos suteris. Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdijimo — valymas patarinas ankti pavasarį.

Jūsų potarnovimui skambinkite:

S. Ignotas

LE. 6-5113

17 DELAWARE AVE.

ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

TURI BŪTI UŽSIREGISTRAVES. JEI NORI PASINAUDOTI!

Grupių registracija vyksta iki 1958 m. rugpjūčio mėn. 31 d. Prašymų blankai pavienių "Tiesiog - Įmokų" įsirašymo schemon gaunami bankuose ir ligoninėse. Vietovėse kur nėra bankų, blankus galima gauti pašto istaigose.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION • TORONTO 7 • WA. 4-3301

PASAKOJA ATVYKĘS IŠ LIETUVOS

KAS DĖJOSI LIETUVOJ IKI 1957 M.?

Aplankiau asmenį, apsigyvenusį Toronte, kuris 1957 m. balandžio mėn. dar tebeimdė šventą Lietuvos žemėlį. Tas asmuo daug man papasakojo apie tėviškės vargą ir kančias. Deja, to asmens vardo nei pavardės, o taip lygiai ir tų kelių, kuriais jis pateko į laisvąją Kanadą — čia nepaminėjau, nes tai jo pageidavimas, kurį pasidėjau pildyti. Pasakotojo žodžiais, lyginant padėtį Lietuvoj Stalino laikais ir dabartinę, esama nemažai skirtumų. Prie Stalino, esą, jeigu patirdavo ką nors palaikius ryšius su partizanais, tai suimavo ir išveždavo ne tik tą asmenį ir jo giminės, bet ir jo draugus bei artimus pažįstamus. Todėl ir jis nenorėjo, kad būtų skelbiama jo pavardė, nes bijo pakenkti likusiems Lietuvoje draugams.

Apie partizanus

Partizanų judėjimas Lietuvoje prasidėjęs kartu su antrąja bolševikų okupacija. Visi žinoję, jog grįžę bolševikai bus labai kerštingi už "draugišką" jų palydėjimą iš Lietuvos po pirmą okupacijos metų, todėl ypač tie, kurie jautė, kad raudonųjų kers tas bus nukreiptas į juos, ėjo į miškus arba slėpėsi ir tvirtinosi ten, kur kam buvo patogiau ir prieinamiau. Į miškus ėję ir stovėję partizanų eiles daugiausia jauni vyrai, tačiau jų tarpe būvę ir senesnio amžiaus vyrai, o taip pat ir moterys.

Partizaninis judėjimas kūrėsis, galima sakyti, spontaniškai — be kažkieno ir kažkokių pastangų. Lietuvos laisvės kovotojai — partizanai dar ir dėlto taip greitai išugdė tokį stiprų prieššinimą okupantams, kad iš pradžių jie jokių būdu nesitikėjo, kad taip ilgai užsitęs okupacija. Jie tikėjo (ir dabar, esą, tvirtiausiai Lietuvos gyventojai tebetiki), kad Lietuvą ir Pabaltijį išvaduos Vakarai, ypač Amerika.

Pasakotojas visą laiką gyveno Suvalkijoje, kur, kaip žinome, miškų yra mažiau kaip kitose Lietuvos srityse. Jie, esą, turėjo bunkerius įsirengę po mokyklomis, po ūkininkų klotimais, krūmuose, miškeluose ir pan. Bunkeriuose būdavo jų stabai, kur partizanai laikydavę ginklus, rašmenis, mašinėlės, rotatorius ir pan. Tuo metu, esą, Lietuvos kiekvienas kelmą, kupstą ir kitokia priedangėlė galėjusi būti partizanų buveinė. Okupantams tai būvę ne juokai, taip lygiai ir vietiniams — raudonųjų pataikūnams...

Tą visą judėjimą raudonieji rusai besijuokdami ir vadindavę: "Eto litovskaja revoliucija". Prieš partizanus bolševikai suorganizavę ypač stiprią apsaugą — tam tikrus karinius garnizonus iš raudonarmiečių, o prie jų — istrebitelių, "stribais" pravaržiuojamų, dalinius iš vietinių pardsidavėlių.

Didžiausias partizaninis judėjimas vykęs Lietuvoje nuo 1944 iki 1948 m. Su 1948 m. tas judėjimas pasibaigęs, nors paskirų partizaninių veiksmų dar pasitaikydavę ir vėliau.

Kai buvo pasakotojas paklaustas, kaip užsibaigė Lietuvoj ta didvyriškoji partizanų era, ar

PRANYS ALSĖNAS

Specialiai
"Tėviškes Žiburiams"

daug kas pasinaudojo skelbtąja raudonųjų amnestija? Jis palinę gavo galvą ir pasakė:

— Ta amnestija pasinaudojo labai nedaugelis, o tikrųjų partizanų — gal ir niekas.

Pagal amnestiją iš slapstymosi vietų išėję ir pasidavę tik tokie, kuriems grėsė bausmės už pyliavų neatidavimą ar kitus smulkesnius nusikaltimus. Gi partizanai visi žuvę didvyrių mirtimi. Net ir tie, kurie buvo paimti į raudonųjų nelaisvę, daugiausia nebuvo nei kalinami, nei tremiami į Sibirą, bet nužudomi — pakariant, sušaudant...

Su partizanais tuomet būvę kovojama labai žiauriai ir beširdiškai, bet ir partizanai tuomet veikė labai aktyviai ir labai narsiai. Jie, esą, visur ir visada atsiradavo ten, kur jų niekas nesitikėdavo. Okupantai, o taip lygiai ir savieji pardsidavėliai, partizanų būvę baudžiami "pagal užsitarnavimą": fizinėmis bausmėmis ir mirtimi. Dažnai būdavo išžudomos ištisos šeimos.

Į kolchozus Lietuvos ūkininkai iš pradžių nenorėta prievarta vartoti. Stengtasi surežisuoti, jog lietuviai eina į kolchozus "savanoriškai". O spaudimas buvo daromas nepakeliamomis ir dvigubai didesniais mokėsimais. Tokiu būdu ir atsiradavę tokie "pirmūnų", kurie, vieną dieną būvę laisvi ūkininkai, kitą — jau suvedę draugų arklis, karves, kiaules ir kitus gyvulius, padargus bei kitokią turtą. Tuomet, esą, kaip iš žemės išdygdavę partizanai ir iš "savanorių" — pirmūnų — konfiskavę arklis, karves ir kitą turtą.

Sunaikinus Lietuvos partizanus, specialieji raudonarmiečių garnizonai ir "stribų" daliniai dar nebuvę panaikinti, tik gal kiek jų skaičius sumažintas. Jų visiškai likvidacija pravesta tik Stalinui mirus, jau prie Malenkovo. Garnizonų kariai, be abejonės, išvyko ten, iš kur buvo atvykę. Kiek liūdnesnis reikalas būvęs su lietuviškais "stribteliais". Daugelis jų net nusižudę, pasikardami, nes negalėję pernešti savo tautiečių pirštais rodymo...

Kolchozo kūrimas

Iš pradžių 1944 m. laisvieji ūkininkams buvo uždėtos itin didelės grūdų, pašaro, mėsos, vilnų, kiaušinių ir kitų ūkio gaminių duoklės, o taip pat piniginių mokėsimai. Vienok, esą, lietuviai būti ir tai ištesėję — svarbu juk būti laisviems. Deja, raudonieji, matydami, kad ir tas Lietuvos ūkininkų neveikia, sumokėjus vieną duoklių ratą, reikalavo kitos. O nesumokant laiku ir dėsiant — buvo keliamos ūkininkams bylos teisme. Didžiausias spaudimas ūkininkams jėtis į kolchozus būvęs apie 1947 m.

Suvarius ūkininkus į kolchozus gėrbūvis krašte bematant žuvis. Laukai būvę suarti traktoriai labai giliai, išverčiant po dirvio baltą žemėlį, be jokių

puvėnų ir be mėšlo, todėl derlius kritęs beveik pusiau. Be to, pranyko Lietuvoj gyvuliai, mėšlas ir derlius.

Suėjus žmonėms į kolchozus dingio jų meilė darbiui ir žemei. Juk visvien ne sau dirbi... Šeima dažnai į šlapia dirvą. Pavasari per daug anksti, rudeni — per daug vėlai. Likdavę daug dirvų ir visiškai nesėti... Ir kas besirūpina taip žemele, kurią lietuviai taip labai mylėjo, jeigu ji... nebe jo.

Kolchozininkams leidžiama turėti savo žinioj sklypelius 60 arų, laikyti karvę ir prieauglį, avi, pora vištų ir t.t. Deja, sunku tuos gyvulėlius buvo išlaikyti, nes nebuvo iš kur gauti pašaro. Suvalkijoje, prie Rytprūsijų sienos gyvenantieji kolchozininkai vykdavę šieno pasipjaunimą ir Rytprūsijų smaigali, beveik 15 km besitęsiantį Pilkalnio link, kuris skaitėsi "niekieno žemė" ir priklausė poligono sričiai.

Lietuvų kolchozuose rusų beveik nesą. Jų esama tik miestuose. Daugiau esą Vokietijoje, negu Lietuvoj.

Miestuose ir žydų gana daug. Jie labai aktyvūs visose srityse. Kaikur netgi kolchozų pirmininkais galima rasti žydus, pvz. Sakikių apskr. Paluobių kolchozo pirmininkas Jakučkis. Jis neblogai vedas kolchozo reikalus. Pats partietis, labai drąsus ir atkaklus. Jis neleidžia kitiems vietinei kompartijai ir kolchozo reikalus. Kitus kolchozus smulkiausiai kontroliuoja kompartijos pareigūnai.

60 arų dydžio norma esanti mažinama, jeigu kuris asmuo ir jo šeimos nariai metų laikotarpyje neįsibaigė nustatytą skaičių darbadienių, kurių mažiausia per metus reikia išdirbti 300. Darbadienius apskaičiuoja brigadininkai. Dienos darbas, anapilot, nesą lygus darbadieniui. Tik kaikiurių darbų per dieną gali pasiekti žmogus darbadienio normą. Kaikiuriuose darbuose reikia skirti net dvi darbo dienas.

Kiti vargstantys

Lietuvos vaizdai

Kaunas ir Vilnius nuo karo esą nedaug nukentėję. Vienok šiuose miestuose naujų statybų ir ypatingų darbų mažai. Labai būvęs sudaužytas Vilkaviškis. Tačiau ir tenai atstatymas labai lėtas. Jeigu kas ir statoma arba atstatoma, tai tik privačia iniciatyva. Gi patys okupantai, kai jiems reikėję patalyti, tai nusiavinę vokiečių bažnyčią ir tenai įrengę salę, raudonajį kempelį ir pastatą pavadinę "kultūrnamiu". Buvę apdaužyti šakiai ir Kudirkos Naumiestis, bet ir ten atstatymo žymių nedaug.

Lietuvos paminklų ir kryžių, atrodo, raudonieji specialiai negriovė. Tačiau daugelis, ypač kryžių, neprižiūrimi patys supuolę ir nugriuvę. Kudirkos Naumiesty tebestovįs Kudirkos paminklas (Nukelta į 6 psl.)

SKRIAUDA PAVERGTAI LIETUVAI

Taikos metu politiniai sprendimai neįvyksta staigiai. Šitaip atsitinka ir su Amerikos Balsu, kuris Europoje uždaromas, kaip oficialiai pranešta, nuo š.m. rugsejo 1 dienos.

Jau prieš metus laiko buvo galima jausti, kad Amerikos Balse vyksta kažkas negero, nes nuo pernai metų vasaros pradžios buvo pradėtas keisti programų pobūdis, programos iš Vašingtono ir iš Europos buvo naiviai suvienodintos, o politiniams patarėjams buvo leista savivaliauti, nesilaikyti direktyvų, kad Amerikos Balso iš Europos transliacijos išimtų pilkos, atitrauktos nuo gyvenimo. Ne be pagrindo pernai rudeni ne vienas lietuvių laikraštis pakėlė balsą. Tada buvo spėta, kad Vašingtono sėdį asmens nemėgsta Amerikos Balso Europoje, nes šis buvo supratęs europietišką pavergtų tautų mąstyseną. Dabar praėjusių metų spėjimai ir nuostabos pasitvirtina — Amerikos Balso Europoje uždaromas, nes Vašingtone sakoma, kad jis nebeturįs prasmės, kad jo pareigas geriau atliktų Am. Balso iš Vašingtono, nes ten bus didesnės programos anglių ir rusų kalbomis.

Kad Amerikos Balso iš Vašingtono skrajos padangėmis, kad jo programos Europoje sunkiai girdimos, kad pavergtieji estai, latviai ir lietuviai nebeturės platesnių informacijų šaltinio iš savojo kontinento, informacijų tarnybos viršūnės sėdintiems neutralistams Vašingtone nesvarbu. Jie nesidrovi prasišalinti ir net patari Pabaltijo tautų pavergtiems žmonėms klausytis praplečiamų ir pajavirnamų rusiškų programų, nes, girdi, pabaltiečiai per kelio laiką jau turėjo pramokti rusiškai. Štai kokia tu biurokratų ironija! Estija, Latvija ir Lietuva rusų kalbos nekencia, nes tai sovietinio pavergimo priemonė, o biurokratai Vašingtone nutarė, kad prie pabaltiečių rusinimo dar turėtų prisidėti Amerikos Balso, tas pats Balso, kuris per eilę metų skelbė, kad Amerika sovietinės okupacijos Pabaltijį nepripažįsta, o jis pats savo informacijomis nešas pavergtiems viltį ir paguodą.

Štai, dabar vietoj vilties ir paguodos pavergtiems Pabaltijo tautoms bus numestas pasityčiojimo akmuo. Kai Vašingtone biurokratai šito nesigėdi, atrodo, kad politikoj vėl bus sugrįžtama į 1945-47 metus, kada Sovietų S-gai dovanoti Amerikos sunkvežimiai (Studebakeriai) komunistų buvo vartojami esu, latvių ir lietuvių masinėms deportacijoms, nors tada Amerikos dovanos sovietinių despotų buvo panaudotos nusikaltimams prieš žmoniskumą be Amerikos žinios.

Teisę protestuoti ir rikalaui pabaltiečiams lygybės mes turime, nes JAV atsakingi vadovai nuolat kartuoja, kad Amerika visą tautas traktuoją lygiai, kad ji visoms laisvę mylinčioms tau-

Lietuviai vokiečių

ligoninėje

Birželio 3 d. Regensburgo kapinės dūsliai atsimušė į bavarų žemę augščiau Vlado Venslovo karstas. Ilga, sunki liga pakirto 43 m. amžiaus vyrą. Velionio palikimą sudarė lietuviška maldaknygė, kelio UNRRA laikais išleisčių lietuviškų knygų ir į jas sukištus kiek pageltusios giminių nuotraukėles...

Su Venslovo mirtimi Regensburgo St. Josef ligoninės lietuvių kolonija sumažėjo iki 7. Beliko 3 moterys ir 4 vyrai.

St. Josef ligoninė paprastai patenka tik tokie ligoniai, kurių kisenės pustūsios arba visai tuščios. Ypač jei dar gydytojas nusprendžia, kad reiks lovyti pagulėti ilgiau negu kelis mėnesius.

Mano pajamas Jurgis prieš penkeris metus dar nulipdavo pasivaikščioti ir ligoninės sodą. Dabar jo kojos atsisako kūną nešioti, ir į priekį Jurgis stumiasi miklaus vežimėlio pagalba. "Vaistų prieš mano ligą nėra", nusiskundžia Jurgis. Jo veidu nubėga liudės, ir supirpa lūpos, turėdamos ištarti beviltiškos padėties apibūdinimą.

Kai oras gražesnis, ligoninės sodely gali dažnai matyti tautietį Praną, palengva žingsniuojantį su lazdele rankoj. Jo tamšūs akiniai tarnauja ne apsigymimui nuo įkyrių saulės spindulių, bet pridengia akis, kurios taip geidžia išvysti medžius ir mėlėnų dangų, bet nuolat regi aplink save vien tamsą.

Ir kiekvieno šių septynių lietuvių istorija netikta laikraščiams, su pagėimu rašantiems apie kinų artistų meiles ir ašaras.

Kapeliono apsilankymai

Nuo 1954 m. St. Josef ligoninės lietuviams kas mėnesį aplankom kun. S. Kaunas. Jis gyvena kitame mieste, bet lietuvių misijonierių "parapijos" Vokietijoje gana plačios... Ir kun. S. Kaunas, nebedamas pečius slepiantis 63 metų, žiemą ir vasarą, lietingą rudeni automobilio atlekia į St. Josef ligoninę.

— Kaip laikosi lietuvių ligoniai? — užklausa.

— Dvasiniu atžvilgiu jie gali

Pagerinkime informacinį darbą

Neseniai Bostone įvyko Amerikos lietuvių kongresas. Kiekvienam suprantama, kad tai būta tikrai neeilinio įvykio lietuviškajame gyvenime. Ir tik stebėtis tenka, kad lietuviškoji spauda, palygtus, taip mažai apie jį tesiteikė painformuoti savo skaitytojus. Tuo tarpu, Kongreso dienomis ar tuoj po jo, mūsų laikraščiai mirgėte mirgėto įvairiausiomis tarptautinėmis žiniomis, užsienio politikos komentarais (kurių dalis, beveik kaip taisyklė buvo nusiraišyta net ir nepažymint, iš vienu ar kitu didžiųjų laikraščių komentatorių kolumnų) ir kitomis netaip jau artimais su lietuviškuoju gyvenimu susijusiomis žiniomis.

Išties, kogi siekia tie mūsų laikraščiai, kurie grynai lietuviškojo pasaulio žinias stumia į antrąjį planą, pirmenybę teikdami visoms kitoms naujienoms, komentarams, vertimams? Rašanciojo manymu, tai tėra tik nevisai vykusis konkurencija su anglių kalba leidžiamais laikraščiais, kuri iš anksto skirta tik nepasisekimui. Turėtume suprasti, kad toje plotmėje angliškųjų laikraščių tikrai neįstengime nukonkuruoti, nes visais atvejais jų puslapiuose pasaulinės svarbos žinios visados pasirodys pirmiau ir nelabai bus pavėluotos. Pagaliau, didieji laikraščiai turi kelias dienas laidos ir, jei kuri žinia nespėjo būti išspausdinta, sakysime, 10 val. ryto laidoje, ji bus paminėta pietų metu, popiečio ar vakarinėje laidoje. Taigi, reikėtų pagalvoti, kad tie lietuvių, kurie tikrai domisi svarbiaisiais tarptautiniais įvykiais, juos seka didžiojoje spaudoje, radio ir televizijos paskutiniųjų žinių laidoje, kurios girdimos ar matomos kartais net kas pusvalandį. Tad, norėtųsi tikėti, kad lietuviškajai spaudai pirmoje eilėje reikėtų skirti svarbiausiąją dėmesį lietuviškojo pasaulio įvykiams ir lietuviškųjų temų nar-

grinėjimui, kurių yra tiesiog nesibaigianti eilė. Gi tie reikalai, kaip parodo tokie įvykiai, kaip ALTo suvažiavimai, VLIKo sesijos, visiškai menkai tėra paminimi mūsų skaitytojams. Tiesa, grynai kultūriniai reikalai, kongresai, suvažiavimai, meno pasireiškimai, paprastai, randą platų ir pakankamą atgarsį ir dėmesį lietuviškosios spaudos puslapiuose. Deja, to negalima būtų pasakyti apie lietuviškosios vidaus ir užsienio politikos reikinius. Šiame bare skaitytojas visados stokoja bent kiek gilesnės informacijos. Čia, tiesa, nebūtų tikslo kaltinti vien tik spaudą. Kaltos ir mūsų srėvės, partijos, ar kitais varda besivadina politiniai junginiai, sudarą mūsų veiksmus. Jei jie norėtų jausti didesnį visuomenės susidomėjimą ir jos paramą, derėtų bent prieš VLIKo ar ALTo sesijas, susausti spaudos konferencijas, painformuoti, ką kiekvienas sąjūdis ar srėvė būsimoje konferencijoje žada kelti, reikalauti, siūlyti, judinti. Ir pasibaigus sesijoms taigi būtų pravarau susausti spaudos žmones, painformuoti juos apie darbų eigą, kas buvo iškelta, sumanyta, įvykdyta, kas pritarė ar neigė vienus ar kitus sumanymus, pasiūlymus ir t.t. Nebūtina spaudos žmonės turėtų būti įleidžiami į kiekvieną posėdį, nes reikėtų suprasti, tinkamais atvejais reikalingas ir slaptumas, bet tiems patiems spaudos žmonėms turėtų būti sudarytos galimai palankesnės sąlygos visų sesijų ar konferencijų metu galimai daugiau "išpešti" aktualių žinių savajam laikraščiui. Žinoma, čia jau labai viskas priklauso ir nuo laikraštinko sugebėjimo ir apskrumo surinkti, išskirti ir gauti medžiagą, kuri, toli gražu, nepaaiški iš dažniausiai labai jau sausų ir lakoniškų komunikatų. Tiesa, reikalingi ir jie, bet to dar nepakanka pilnai visuomenės informacijai ir orientacijai.

Ir jau visai negera, kai spaudai žinias apie vieną ar kitą konferenciją, suvažiavimą, posėdį ar sesiją, rašo patys aktyvūs tų darbų dalyviai. Tokie jų pranešimai jau nėra pakankamai išsamūs ir tėra tik sausas pačių faktų, dažniausiai net ir vienpusiškų, paruoštų, rinkiny, vargiai ar galimas laikyti rimta informacija, nebent paprastu darbo eigos atpasakojimu, visiškai nenorint, kaipdai ir negalint, gintis ir užkulisius. Panašiai būvę su prieš kiek laiko vykusia VLIKo sesija, beveik tas pats buvo ir po Amerikos lietuvių kongreso. Ar galima būtų šioje nusistovėjusioje tvarkoje ką pakeisti? — Taip ir būtinai! Pirmiausia, turėtų imtis iniciatyvos patys laikraščiai, skirdami savo pačius iškiliausius (aišku, tokiams darbiui tinkančius) bendradarbius, juos aprūpindami įgaliojimais ir siųsdami į svarbiuosius lietuviškojo politinio gyvenimo suvažiavimus, kongresus, sąskrydžius. Tiesa, čia tuoj susiduriama su lėšomis. Lietuviai laikraštinkai, žinodami kaikiurių mūsų laikraščių netaip jau lengvą finansinę padėtį, reikia tikėtis, tik jau iš to nebandys uždabarėti. Bet atlygti faktines keliones išlaidas, o kartais praleistą vieną antrą darbo dieną, visdėto derėtų. Apsistoti nereikalingi jokie viešbučiai. Jei, sakysim, toje ar kitoje vietoje patys laikraštinkas neturi pažįstamų pas kuriuos nakčiai ar dviem galėtų apsisistoti, tokioje vietoje pats jį siunčiantis laikraštis tik jau turės savų bičiulių, kurie, iš anksto paprašius, gal net su mielu noru priklaus laikraščio atstuijam žmogui. Taigi, atristų nemaža dalis išlaidų. Pagaliau, jei iš anksto laikraštinkas žinos, kad jis prašomas nuvykti ir sekti kurį nors lietuviškąjį įvykį, jis gal sugebės ir darbovietėje susitvarkyti taip, kad nenukentėtų nei jo darbas, nei finansai. Tokiu atveju ir vėl sumažėtų laikraščio išlaidos. Kaipais sakys, kad nereikia nieko siūsti, nes tą gali atlikti vietiniai laikraščio korespondentai. Su tokiu teigimu nelabai norėtusi sutikti, nes, kaip jau anksčiau šiame straipsnyje minėta, ne kiekvienas tinkamas tokiam darbiui. Juk ir patys reikalingųjų adresus įbruka į

(Nukelta į 6 psl.)

Policija numato
judru, savaitgali

Praėjusio rugpjūčio ilgame savaitgalyje 28 žmonės prarado gyvybes Ontario keliuose. Šimtai kitų buvo sužeista automobilių nelaimėse.

Ir vėl ateina ilgas savaitgalis, kuriame vyks didžiausias metuose judėjimas — keliuose ir ligoninėse.

Ontario provincijos policija neturės jokių atostogų. Jie, ir daugybė policijos tarnautojų, dirbs visą laiką, saugodami gatves ir kelius, kad nepasikartotų praėjusių metų žiaurus patyrimas.

Jei keliausi šį savaitgalį, atsimink, kad 1.800 Ontario provincijos policijos tarnautojų stebės tave važiuojant. Praleiskite atostogas taip, kad maloniai prisimintų jas ir jie, ir jūs patys.

HON. A. KELSO ROBERTS,
ATTORNEY GENERAL OF ONTARIO.

"ATLANTIC" RESTORANO

NAUJI SAVININKAI HEIKIAI MALONIAI KVIEČIA
ATSILANKYTI.

Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 10 val. vak.

1330 DUNDAS ST. W. Toronto TEL. LE. 1-9347

Vasarvietėje MERKURY LODGE

ant gražaus Lake Simcoe ežero kranto, 40 mylių nuo Toronto, viena mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont., nuomojami naujai atremontuoti: vasarnamiai, kabinos, su maistu ar be maisto, laiveliai. Paprašius šoferį, autobusas sustoja prie vasarnamio. Savaitgaliais duodami lydekų pietūs. Graži vieta poilsiui ir meškeriojimui.

109 Orchard Beach, Keswick, Ont. Telefonas Roches Point 184 M. Savininkai L. P. Krilavičiai

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

Mohawk Furniture

L I M I T E D

2446-8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

RADIJO ★ ★ KROSNYS
SALDYTUVAI ★ ★ LINOLEUMAS
SIUVIMŲ MAŠINOS ★ ★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★ ★ JVAIRŲS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★ ★ VAIKAMS VEZIMELIAI

DRAUDIMO AGENTŪRA Al Duda GENERAL INSURANCE

Visų rūšių draudimai Ontario provincijoje: namai, automobiliai ir t.t. 24 valandų patarnavimas veltui.

HAMILTON
TORONTO

75 Homewood Ave.
42 Evelyn Ave.

JA. 9-0163
RO. 9-4612

Pavergtoje tėvynėje

Mirė kun. dr. Pijus Bielskus, ilgametis neprik. Lietuvos prezidentų kanceliarijos viršininkas.

Mirė Pranas Povilaitis, pasižymėjęs gerais literatūriniais vertimais. Jis yra išvertęs lietuvių k. L. Tolstojaus, F. Dostojevskio, V. Hugo, M. Gorkio ir kt. veikalus.

Kostas Dambrauskas, buvęs gimnazijų mokytojas, solistas Dambrauskaitės brolis, mirė Zagareje birželio 16 d. Jis sirgo vėžio liga.

Rokiškyje įsteigta septynmetė muzikos mokykla. Rajono vykdomasis komitetas paskyrė jai patalpas, o kultūros ministerija lėšas ir muzikos instrumentus. Mokytojai dar komplektuojami. Mokykloje bus akordeono, fortepijono ir smuiko klases, mokiniai priimami 7-14 metų amžiaus. Jie galės taip pat tuo pat metu lankyti bendrojo lavinimo mokyklas.

Vilniuje atidaryta pirmoji nuomomoji krautuvė. Joje esą galima išsinuomoti viską. Daugiausia nuomoją televizorius, tik jų mažai turi, dviračius ir kt. Motociklų dar neturi nuomoti.

Bitininkystė sovietinėje Lietuvoje, t.y. jos kolūkiuose, merdį, skundžiasi "Tiesoj" Nr. 140 korespondentai Jarusevičius ir Šiupšinskas.

Visuose kolūkiuose 1953 m. buvo 13.500 bičių šeimų. Po trijų metų jų skaičius pakilo iki 16.000, o 1958 m. esą vos 18.300. Tai labai menkas augimas, nes kolūkiai bitininkystę nesirūpina. Kolūkių turimi bitininkystės sudarą vos 12% viso bičių skaičiaus respublikoje — 88% priklauso individualiems bitininkams. Alytaus rajone kolūkiuose esą vos 41 bičių šeima, o kolūkiečiai ir tarnautojai jų turi bent 10 kartų daugiau. Gi "prieš karą" Alytaus apylinkė garsėjusi sodais ir bitėmis.

Korespondentai pamini ir keltą kolūkių, kur bitininkystės reikalai esą neblogi. Tarp Dotnuvos rajono "Karolio Poželos" kolūky energingas bitininkas Rindzevičius tvarką po pastangomis penkiuose kolūkiuose sudovė užvestus bitynus, kuriuose esą 150 bičių šeimų. Nors pernai vasara buvusi nepalanki bitininkystei — buvę maža saulėtų dienų, o rudenį lietus neleidė, bitėms išlekti iš avilių, tačiau kolūkis už medų ir vašką gavęs daugiau kaip 65.000 rublių pajamų.

Salcininkų rajono "Gegužės rvyto" kolūkių bitininkas Kazys Molis gaves po 45 l. medaus ir po 0,7 kg. vaško iš kiekvieno avilio. Jis prižiūrįs 68 bičių šeimų. Kolūkis iš jų gaves 49.600 rublių pajamų. Simno rajone "Tikrojo keli" kolūky Elzė Kazlauskienė prižiūrinti 75 šeimas bičių.

Kauno rajono "Dainavos" kolūkis bityną likvidavęs — kolūkių pirm. Konis pasiūlęs ir kolūkių valdyba nutarusi dvi šeimas atiduoti kolūkių pirmininkui, vieną "perleisti" zootechnikui Lukšui, kitą buhalteriai Bandzai, trečią kolūkiečiui Navickui ir t.t. Girdi, niekas tos bitės, bet namo vėžasi, perka...

Senų monetų lobis atrastas Blinstrubiskių invalidų namų, buvusio dvaro, kieme, netoli Vilduklės, Raseinių rajone. Lobis rastas palaidas, greta sudužusio puodo sukės. Lietuviškų monetų seniausia 1616 m., o iš svetimųjų seniausia 1654 m. Jauniausia moneta 1714 m. Lobis perduotas Mokslių Akademijos istorijos muziejui, kuris atradėjui daržininkui J. Alijosiui paskyręs piniginę premiją.

Buvęs Smidžių fabrikas Kaune dabar vadinamas J. Greifenbergerio v. metalo apdirbimo fabriku.

Visai žmonės verčiasi, kai pragyventi neįmanoma. Pradedant iš savo padėties piktnaudoti. "Tiesos" korespondentas Griekėvičius pasakoja apie Molėtų rajone dirbantį "neatitinkantį gamtos apsaugos inspektorius" Bronių Kavoliuką. Jo pareiga žiūrėti, kad nelauki nebūtų medžioklės ar žuvavimas ir t.t. Jis susidėjęs su Mackevičium ir Pranskum užsiima žvejyba. Iš vakaro dar palieka tinklus, o rytą Kavoliukas "atranda", kažkieno panterius ir ištraukia su visomis žuvmis, kurias motociklo priekabon susikrovęs nusivėžęs į Molėtus, o Mackevičių ir Pranskų šeimos išparduoda.

Du kartų Kavoliuką brakonieriaujant sugavęs Vilniaus tarprajoninis inspektorius D. Micūra, tačiau viskas pasibaigė 50 rublių pabauda, nors eiliniams brakonieriams bauda būnanti dešimteriopai didesnė.

Tokis jau tarybinis gyvenimas. Apie tokio ūkininkavimo vaisius rašo tas pats korespondentas. Žuvę ežeruose Molėtų rajone nepaprastai sumažėję — žuvų ūkis visai susmukęs. 1952-1955 m. iš kiekvieno vandens hektaro sėliavų buvo sugauta po 1.057 kg., o pernai vos po 120 kg. "Žymiai mažiau čia liko kuojų. Stirnių ežere lynų skaičius sumažėjo keturis kartus, karšių — net dešimtį kartų. Nedžiugiama statistika ir iš kitų ežerų..."

RODNEY, Ont. Artinantis tabako nuėmimo sezonui, apylinkės v-ba nutarė ta proga suruošti rugpjūčio 3 d. po pietų didelę ir smagią gegužinę — pikniką. Gegužinė įvyks visoms žinomoms gražioje Stasio Zavadsio ūkio vietoje, grojant geram orkestrui. Veiks bufetas.

Apylinkinių lietuvių nuosirūpinti prašome gausiai atvykti. Besidomį darbais prie tabako nuėmimo turės gerą progą jų surasti ir susitarti. Ligi malonaus pasimatymo gegužinėje. Apylinkės v-ba.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont. Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Maito mokėstis yra Ukrainos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynę, skardinius, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienpalvės vilnos ir angliskos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įvilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuosirdžiai ir teisingai. Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.

KRONAS VALEVICIUS LIMITED 366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Didžiausia Real Estate įstaiga Hamiltone (3 skyriai). Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai. CENTRINĖ IST.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavičienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikėlasas tel. JA.8-8491. "THE CENTRE" SKYRIUS: p. Leonas Gasinavas, tel. LI. 9-1341. EAST END SKYRIUS: p. Tony Zaranka, telef. LI. 9-3572. LIETUVIAI: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pageidaujamas informacijas.

Vasaros sezono uždarymas.

Rugpjūčio 4 d., pirmadienį, TF A-bės Hamiltono skyr. valdyba

RENGIA DIDELĘ IR LINKSMĄ

G E G U Ž I N E,

kuri įvyks "SKY CLUB" aikštėje prie "BRANT INN", BURLINGTON, ONT.

Ivairus bufetas, turtinga loterija, linksma Benni Ferri muzika. Pradžią 7 v. v. Esant blogam orui, viskas vyks ten pat salėje.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono, Toronto ir visų kitų kolonijų brangius tautiečius kuo gausiausiai atsilankyti ir kartu paremti TF veiklą. Atsilankiusieji tikrai turės didelį malonumą.

IKI MALONAUS PASIMATYMO! Valdyba.

Hamilton, Ont.

Dekoruoja bažnyčia nuo liepos 16 d. iki rugšėjo pabaigos. Dekoruoja dail. Žilinskas, baigęs meno mokyklą Lietuvoje ir dar studijavęs Vokietijoje. Pagal kun. klebono pageidavimą, jis naudoja lietuviškus ornamentus. Didysis altorius jau beveik baigtas ir teikia visai naują išpūdį. Lubose numatyta pavaizduoti 12 apaštalų. Parapijiečiai džiaugiasi menišku darbu.

K. Lietuvių Namų narių įstojo Stuoka Petras, paskirdamas 100 dol., \$100 inėse Genutė Skripukūtė. Nuosirdžiai dėkojame.

LN v-bos posėdis liepos 20 d. neįvyko, nes iš 27 v-bos narių, susirinko tik 11. Pakartotinai posėdis numatomas šaukti rugpjūčio pabaigoje.

Atvykusiesiems nariams ta proga Administr. kom. pirm. A. Patamsis ir kino vedėjas G. Skaisčius padarė pranešimus iš kurių paaiškėjo, kad Liet. Namai per 2 pirmuosius mėn. — gegužės ir birželio — turėjo \$4.935,80 pajamų ir \$3.612,22 išlaidų. Pelną gauta \$1.323,58, kas sudaro 14,7% narių investuotiems pinigams. Iš šio pelno tenka \$666,66 pirmųjų morkių apmokėjimui ir \$656,92 yra pinigais. LN kino teatras per pirmas 3 savaites padarė kartu su krautuvėle ir gerimų automatu pelną, kurio turėta \$167,90, apytikriai \$774,63 gryno pelno. Prisimint, kad nuomos už mėnesį ankščiau buvo gaunama \$650, matome, kad ir nepalankių vasaros laikų per 17 dienų pelno gauta \$124,63 daugiau, negu nuomos už visą mėnesį.

Skubaus sutvarkymo ir remonto reikalauja kėdės, išoriniai reklaminiai apšvietimas, uždanga ir kronis.

Susirinkusieji v-bos nariai priėmė Adm. kom. pasiūlymą išduoti visiems v-bos nariams nuolatinius į kiną įėjimo bilietus nemokamai. Jie galios tik v-bos nariams ir kiti asmenys jais naudotis negalės. Tai lyg ir mažas simbolinis v-bos narių darbo įvertinimas.

Mūsų kino teatre šią savaitę galima pamatyti įdomų filmą iš praeito karo špiono. Prie komedija.

Nuo ateinančio pirmadienio rugp. 4 d. pirmas 3 savaitės dienas eis "My Man Godfrey", spalvotas, su David Niven ir June Allyson ir "The One that Got Away" su Hardy Kruger ir Colin Gordon. Tos pat savaitės antroje pusėje — rugp. 7-9 d. — turėsime du idomius filmus ir abu spalvotus "Bombers B52" su Kare Malden ir Natalie Wood ir "Escapade in Japan" su Cameron Mitchell ir Ter. Wright.

Kviečiame visus tautiečius į savąjį kiną atsilankyti. Sk. St.

Bonna. — Otto John, buvęs feder. Vokietijos žvalgybos viršininkas, kuris buvo nuteistas 4 metais kalėjimo už susidėjimą su sovietiais, paleistas iš kalėjimo po 19 mėn. baismės.

Londono Apylinkės Valdyba

MALONIAI KVIECIA

TAMSTĄ SU ŠEIMA, DRAUGAIS IR PAŽISTAMAIS

ATSILANKYTI Į RUOŠIAMĄ

Š.M. RUGPJŪČIO MĖN. 2., ŠEŠTADIENĮ, 5 VAL. VAK.

paskutine, gegužinė.

Dorchesteryje — "Dreamland" salėje.

Veiks bufetas su visų rūšių gėrimais. Laukiame Jūsų malonaus atsilankymo. Rengėjai.

AUDEN Ontario

Thunder Bay distriktas. Šiaurės eksploatavimo pradžia ir piltimas.

Šita vieta, turbūt, mažai kam iš Kanados lietuvių žinoma. Net ir tiems, kurie čia eksploatavimo ir pramonės šakose dirba — prie miško kirtimo bei medžių transporto ir popieriaus fabrikų; taip pat ir prie geologinių kasinių, mineralų išskojimo.

Kai pirminis baltos rasės žmogus atplaukė iš Europos į šį kraštą, jam gal nei į galvą neatėjo, kokia eksploatacija čia vystysis ir kokia čia pramonė ateityje išaugs. Jam rūpėjo tik nuo daugia vietos gyventojų indėnų surasti, iš jų kiek galint daugiau žvėrių, žvėrių brangių kailių išgauti ir iš to sau gerą ir pelningą biznį padaryti.

Vietos gyventojai indėnai daugumoje kaip senovėje, taip ir dabar tebegyvena prie ežerų, upių ir mažų upelių, nes taip lengviau susisiekti. Taip pat ir baltieji žmonės, eksploatuodami šį platųjį kraštą naudojami upėmis, ežerais ir mažais upeliais.

Skaitau knygą iš Kanados eksploatavimo istorijos užrašų — "By Star and Compass". Tales of the Explorers of Canada. Išleista Oxford University England. Joje užtikta trumpa aprašymą nuo kada šitame Thunder Bay distrikte, nuo Fort William į šiaurę, prasidėjo enropiečio žmogaus eksploatuojamas.

Du prancūzai ekspedicijos vadovai, Daniel De Greysolon ir Sieur de L'Hut 1678 m. Superior ežerą plaukdamai priplaukė tą vietą, kur dabar yra Fort William miestas. Čia jie rado indėnų kaimą, įsteigė savo postą ir supirko žvėrių kailius. Iš čia pati ekspedicija plaukė toliau Superior ežerą ligi Dulut Manisoto valstijos, kuri dabar priklauso JAV. O iš ten jau leidosi pėsti į vakarų Kanadą.

Kita ekspedicija, taip pat vadovaujama kariškio prancūzo

LaVerendrye, jau daug vėliau, 1728 m., atplaukė Superior ežerą ligi Nepigon. Čia suradė indėnų kaimą įsteigė savo postą ir supirko žvėrių kailius.

Knygos užrašai vėliau nepadėjo, kaip ilgai čia ta ekspedicija laikėsi ir kas darė tolesnius ekspedicinius žygius į šiaurę. Tik jau daug vėlesniu laiku baltieji žmonės sužinojo iš indėnų, kad ne per daug toli esama didelio ežero su svari vandeniu ir daug žuvies, jame. Baltieji leidosi to ežero ieškoti upe, kurį pavadino Nepigon upe. Jos vanduo vietomis labai smarkiai krenta žemyn. Tai buvo labai sunki kelionė prieš vandenį. Šios klijų betgi buvo nugaletos ir surastas didysis ežeras, kurį taip pat pavadino Nepigon ežerą.

Dabartiniu laiku Nepigon upė jau pilnai eksploatuojama ir srauni jos srovė užkinkytą ir darbą. Trys elektros įėjainys yra pastatyti, kurios teikia visai apylinkėi šviesą ir jėgą. Prie paskutines įėjainis statybos jau pokario laiku, daug kas ir iš mūsų tautiečių lietuvių, ką tik iš Vokietijos atvykusių, yra dirbę. Taip pat šia upe kas vasarą perplūdama arti pusės milijono popiermalkių į Superior ežerą.

Ambabika upė. Indėnų kaimas. su R. katalikų bažnyčia

Nuo Nepigon ežero tiesiai į šiaurę eksploatavimas vyko jau ne per daug seniai, daugiausia 19 šimtmečiu. Tada į Kanadą privaziavo daugiau iš Europos žmonių, visame krašte pradėjo smarkiai vystytis pramonė. Nuo tada ir europiečiai daugiau į šiaurę mažesniems upėmis ir ežerais ėmė plaukti ieškodami vis daugiau vietos gyventojų indėnų ir mineralų.

Taip prieš kokį 80 metų du prancūzai R. katalikų kunigai misijonieriai surado į Nepigon

Lietuviai pasaulyje

IA VALSTYBĖS

Abiturientų suvažiavimas Rugpjūčio 31 d. ruošiamas Kauno "Aušros" berniukų gimnazijos 1938 m. laidos abiturientų suvažiavimas, kuris įvyks "Coronado Lodge" prie US 20 kelio tarp Gary (Ind.) ir Michigan City (Ind.).

Negavę pranešimo apie įvyksiantį suvažiavimą prašome pranešti savo adresą: V. L. Masiliui, Beverly Shores, Ind., P.O. B. 155. Tel.: Michigan City, Ind., Triangle 2-4001.

Kazimieras Stulginskis, buv. Lietuvos prez. Aleksandro Stulginskio brolis, gyvenęs ikišiol JAV, mirė ir palaidotas Danville liepos 14 d. JAV jis buvo atvykęs 1902 m. iš savo gimtųjų Katinėnų ir visą laiką buvo uolus katalikiškoje ir lietuviškoje veikloje.

Darius - Girėno 25 m. didvyriško skridimo sukaktį labai iškilmingai paminėjo Čikagoje. Iš kilmės dalyvavo didelės minios žmonių, o miesto burmistras R. J. Daley paskelbė atsisaukiamą, raginantį čikagiečius dalyvauti iškilmėse ir liepos 19-20 dienas laikyti lietuvių - amerikiečių Dariaus - Girėno dienomis.

VOKIETIJA A. a. Konstantinas Plečkaitis (1893. III. 10. - 1958. VI. 28) Varelis senelių prieglaudoj; palaidotas Varelis katalikų kapinėse. Kiles iš Ūkabalų, Vilkaviškio apskr. Velionis buvo ilgas metus Hamburgo liet. bendruomenės narys. Jis gyvai sekė lietuvišką spaudą ir buvo perskai-

tes visas tremtyje išleistas liet. knygas.

Kun. K. Patalavičius iš Ispanijos ir klierikas S. Razmus iš Italijos atstogauja Hamburgę. Atostogų progą taipgi atvyko čia būrys jaunų vyrų iš Britanijos, kurie prieš 10 metų gyveno stovyklose.

Julius Okmanas iš Kanados aplankė savo tėvus Hamburgę ir savo bičiulius kitose šiaur. Vokietijos vietovėse. Stovyklų tautiečiams jis papasakojo apie Kanados ir JAV gyvenimą.

Prel. M. Krupavičius, atvykęs liudioti Lietuvos gyventojų žudymų byloje Ulme, šiuo metu Wuerttemberge gydomi.

Už pavergtųjų tautų laisvę pasisakė visa eilė žymių asmenų Tarptautinio komiteto krikščioniškai kultūrai ginti kongrese. Kongreso pradžia vyko Bonnoje, o antroji dalis Berlyne. Į kongreso posėdžius Bonnoje buvo atvykęs ir Fed. Vokietijos kancleris dr. Adenaueris, kuris apgailestavo, kad laisvasis pasaulis per mažai vertinas komunizmo pavojų pasauliui. Kalbėjo ir Fed. Vokietijos užs. r. min. von Brentano, Tarptautinio komiteto prezidento pirm. min. dr. Lindrath ir eilė kitų žymių asmenų. Lietuvių ir apskritai pabaltiečių vardu pakartotinai kalbėjo dr. P. Karvelis.

BRAZILIJA — Darius - Girėno ir Išeivių Dienos minėjimą šiais metais rengė Organizacinis Lietuvių Bendruomenės Brazilijoj Komitetas. Šis komitetas pirmininkaujant prof. A. Stoniui išvytė ypatingą akciją lietuvių suburti Brazilijoje. Yra paskirti ir atstovai į Pasaulinį Lietuvių Seimą, kuriems nuvykus į JAV teks informuoti apie lietuvių veiklą Brazilijoje, o sugrįžus teks įtraukti Brazilijoje gyvenančius lietuvius į bendrą tautinę veiklą, tuo būdu gelbstint priaugnčią kartą nuo nutautėjimo. H. D.

ARGENTINA A. Santaras, buvęs lietuvių atstovas Argentinoje veikiančioje pavergtųjų tautų organizacijoje, emigruo į JAV. Kitas lietuvių atstovų toje organizacijoje yra prof. V. Staigaitis.

Buenos Ayres aerodrome užkandinę laiko lieuviai Juozas ir Regina Labanavičiūtė Maciciniai. Regina, kilimo nuo Biržų, yra dalyvavusi Argentinos filmų pastatymuose, vaidindama ir vadovaujamas roles.

VENECUELA Venezuelos LB išrinko į PLB seimą du atstovus Jurgį Bieliūną ir Leoną Staskevičių. Išrinkta taip pat nauja Krašto Valdyba.

Venezueloje yra keturi lietuviai gydytojai, kurie dirba savo profesijos darbą, tačiau negauna jo centruose, kol nėra notifikavę savo diplomų. Dr. Irena Babianskaitė-Deputienė yra pirmoji, kuri šį pavasarį išlaikė Caracas universitete egzaminus ir tuo būdu notifikavo savo lietuvišką diplomą. Ji dabar įsikūrė Caracase.

Delhi, Ont. Gegužinė — piknikas, ruošiamas Namų Statymo Valdybos, įvyks rugpjūčio 3 d., sekmadienį, po pietų to pačio vietos. Tai bus paskutinis šiemet šioj apylinkėj. Visi maloniai kviečiami. C. P.

St. Catharines, Ont. Padėko Toronto Lietuvių Choras "Varpas" davė puikią dainų programą Niagaros pusiasolio lietuvių parapijos metinėje šventėje, įvykusioje š.m. liepos 19 d. ventės dalyviai, kurių buvo virš keturių šimtų, audringai puikio rankomis ir prašė vis daugiau ir daugiau dainų. Visiems labai patiko.

Šia proga noriu paminėti ypatingą "Varpo" choro narių dainininkumą, susiklausymą ir pareigingumą. Nuo liepos mėn. 10 d. jau buvo išsikirstę atostogų ir išvažinėję į tolimas plokštes Kanados kampelius džiaugtis malonia vasaros ir gražios gamtos prie ežerų aplinkuma. Visi kaip vienas, išskyrus išvažinėjusius į Europą, pritraukė savo neilgas atostogas ir punktuotai suvažiojo išpildyti pažadėtą programą — koncertą. Ypatinga padėka choro vadovui muz. St. Gallevičiui, kuris neuilstančiai puoselėja lietuvišką dainą energingai vadovaudamas "Varpo" chorui.

Visų Niagaros pusiasolio lietuvių vardu torių giliai nuosirdžiai. T. B. Mikėlas.

Atidaryta nauja Hetuviška moterų kirpykla

NELLE BEAUTY SALON 1496 Main St. E. (netoli Kenlworth) Hamilton, Ont. Tel. LI. 4-9898 Sav. A. BUCINSKIENE

Prieš perkant ar parduodant

namus, biznį ar ūkį etc. pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS LIMITED

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Didžiausia Real Estate įstaiga Hamiltone (3 skyriai). Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai. CENTRINĖ IST.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavičienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikėlasas tel. JA.8-8491. "THE CENTRE" SKYRIUS: p. Leonas Gasinavas, tel. LI. 9-1341. EAST END SKYRIUS: p. Tony Zaranka, telef. LI. 9-3572. LIETUVIAI: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pageidaujamas informacijas.

KURENIMO SEZONAS JAU PASIBAIGĖ

VARGSIMA DAR SU ANGLIMIS DULKINAME SKLEPE, AR KEISIME Į AUTOMATISKĄ SILDYMĄ

Iki 8 kambarių namui aušildyti, vandens tankui ir virimui Gazo Kompanija duoda BUDGET PLAN. 150-170 dol. per metus. STATOME augstos kokybės GOOD CHEER garzinius ir alvyinius pečius, vandeniu šildyti garzinius ir elektrinius tankus. Išsimokėjimas net iki 3 metų! Kainos žemos, darbas sąžiningas ir garantuotas. GOOD CHEER gamina pečius nuo 1845 metų! Jų patyrimu galima pasitikėti, tiesa?

P.S. Pečiai geriau išsivalo tik sustojus kurenti, negu rudenį.

NORFOLK HEATING SERVICE

69 NAPIER ST., HAMILTON, ONT. Telefonas JA. 7-6281

Sav. JUOZAS ZEMAITIS (Authorized Good Cheer Dealer)

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augsti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėlių, paskolų ir nario gynybą yra apdrausta. DARBO DIENOS: penktadienis nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstoje (II aukšto), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadienis nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

V. Sibulis, Abitibi Dept., Auden, Ont.

MIELI BENDRADARBIAI

Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas, atsižvelgdamas į š.m. lietuvių mokytojų suvažiavimo nutarimus, pakvietė redakcinę komisiją išleisti leidinį apie lietuvių mokyklos darbą Kanadoje.

Komisijon buvo pakviesti ir sutiko šį darbą dirbti J. Kralkauskas, V. Matulaitis ir A. Rinkūnas.

Šiais metais sukanka lygiai dešimt metų, kai buvo įsteigta pirmoji Kanadoje antros lietuvių imigracijos šeštadieninė mokykla Toronte, o kiek vėliau ir kituose miestuose. Lietuviška šeštadieninė mokykla padarė didelį darbą per šį praėjusį dešimtmetį. Tas darbas labai gražus, idėjinis, tėvynės meilės auksas. Tat yra labai tikslingas Kanados LB Kultūros Fondo nutarimas išleisti atskirą leidinį apie taip didelį kultūrinį darbą: užregistruoti tą visą vargą mokyklos kelių metų amžiaus krašte.

Redakcinė komisija, š.m. birželio mėn. 20 d., apsvačiusi mokytojų suvažiavimo bei Kultūros Fondo pageidavimą, nusprendė šį leidinį paruošti ligi sekančio mokytojų suvažiavimo 1959 metais.

Šiame leidinyje numatoma surinkti visa pirmosios lietuvių imigracijos Kanadoje švietimo vargo mokyklos istorinė medžiaga, visų šiame dešimtmetyje buvusių bei esamų lietuviškų mo-

kyklų veikla, švietimo skyriaus ir Kultūros Fondo nuveiktieji darbai.

Istorinius faktus geriausiai žino esamos vietovės darbuotojai. Todėl redakcinė komisija pagal mokytojų suvažiavimo pageidavimą kviečia kiekvieną esamą mokyklos vedėją(us) paruošti arba surasti asmenį(is), kuris (ie) tos vietovės visą buvusį vargą mokyklos kelių metų amžiaus krašte.

Senesnės kartos vargą mokyklų darbas bus atžymėtas atskiru straipsniu. Mokyklų vedėjai kviečiami ir senesnės kartos buvusių lietuviškų mokyklų darbo faktus stropiai surinkti ir atskirai prisiųsti.

Šiam leidiniui skirtą medžiagą prašome prisiųsti ne vėliau kaip š.m. spalio mėn. 15 dieną adresu: J. Kralkauskas, 557 Castlefield Ave., Toronto 12, Ont.

Leidinio rmtis bei vertė priklausys nuo visų bendro darbo. Pasistenkime kiekvienas šį darbą atlikti stropiai ir pilnai bei ilgesnių atidėliojimų, nes laiko nėra daug! Surinkime visus lietuviškos mokyklos Kanadoje veikimo faktus.

Sėkmės jūsų darbe! Laukiame!

Leidinio Redakcinė Komisija.

Rašytojo Savickio palikimas

1958 m. birželio 19 d. 8 val. ryto Roquebrune kapinėse, dalyvaudant A. Liutkui ir J. Lanckoroniui su žmonomis, buvo atkastas 1952. XII. 22 d. mirusio J. Savickio kapas ir kaulai perdėti į naują žuolinį kartą, ant kurio uždėta ta pati varinė plokštė su mirusiojo pavardės ir mirties data. Karstas perkeltas į naują rūšį, kuris pagal vietos nuostatus išmūrytas penkiems asmenims, taigi Lietuvių Rašytojų D-ja turi teisę tame kape tęškada palaidoti dar keturis. Rūšio sklypo Nr. 15, merijos leidimo ir amžinos nuosavybės dokumento Nr. CP 400: "au nom de l'Association des Ecrivains Lithuaniens un emplacement a perpétuité, carré F. No. 15, de deux mètres carrés de terrain pour fondation de la sépulture de Jurgis Savickis, concession No. 400". Nors pagal Prancūzijos įstatymus tos rūšies veiksmus tegali daryti tik artimiausio velionio giminės, tačiau buvo "apeita" sūnaus teisė, reikalo nekeliant viešumon, ir tuo būdu LRD be kliūčių gavo amžinos globos teisę Jurgio Savickio kapui. Rūšys išmūrytas jau prieš keletą mėnesių, bet reikėjo laukti leidimo palaikams atkasti. Roquebruno kapines, kurias J. S. buvo pasirinkęs, yra augstame kalne, į kurį užkopti trunka apie 40 minčių nuo "Ariogalos". Dar praėjus keli mėnesiai, kol bus pagamintas marmurinis antkapis su velionio atvaizdu ir užrašais. Visus darbus rūpestingai prižiūri netoliese gyvenęs Antanas Liutkus, kurį J. S. veikale "Žemė dega" daug kartų mini: "mano kūmas". Atrodo, kad, tauriai verčiantis, nusistūjau 500 dol. (209.376 frankų) pakaks kapui sutvarkyti.

Sovietų ambasada Paryžiuje įsikūsi, Jurgio Savickio sūnus Augustinas, dailininkas, gyvena Lietuvoje, šį pavasarį iš ponios Kok atgavo tėvo paveiks-

lus ir apie milijoną frankų, kurie susidarė valdžiai pardavus J. Savickio "Ariogalos" vilą su sodyba ir apmokėjus velionio skolas. Vėla nupirktą vietinio prekybininko, pašalintas jau ir pavadinimas, o ponios Kok iškraustyta į Mentone. Dail. Aug. Savickas su ekskursija šį pavasarį lankėsi Prancūzijoje, bet tėvo kapo negalėjo pamatyti.

J. Savickio rankraščių nei bibliotekos nepavyko išgelbėti, išskyrus tą novelių rinkinį rankraščių, kurį nuo 1951 m. "tebeleidžia" Patrios leidykla. Ponia Kok tvirtino A. Liutkui, jog velionis prieš mirdamas prašęs rankraščių ir laiškus sudėginti. To, deja, niekas negali patvirtinti. LRD vardu maloniai buvo kreiptasi į ją, prašant saugoti ir eventualiai perduoti rankraščius LRD-jai. Vietos lietuvių siuntė net tarpininkus — olandus, prancūzus, — bet ir šiems ji atsisakė parduoti. Atrodo, toli olandė, išsiskyrus su vyru, olandų gydytoju, lietuviams kersėjo dėl to, kad šie palaikė Ingės Savickienės pusę. J. S. ankstesniu testamentu viskas buvo užrašyta žmonai Ingei, tačiau, šiai išvykus pas gimines į Daniją, J. S. nelemė valandą 1952. IX. 30 d. parašė toki raštelį "būsimo žmonos p. Kok" naudai; tą raštelį, kaip vėlesnį, prancūzai pripažino teisėtu testamentu. Po to, kai teismas nuėmė anspaudus, p. Kok praktiškai su knygomis ir rankraščiais galėjo daryti, ką norėjo.

Elektros - Electronic

Technikas

ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrenginiai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuoti.
Vairuotojų kursai.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —

DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ

kreipkis į lietuvišką firmą

MODERN STONE CO.

NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)
Telefonas BE. 3-1911

Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kamienams viršų, cemento, kalkių (Sealbond), smėlio ir kit. medžiagų.

Saugesniai važiuojamieji!

Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!

Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —

- PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!
- RATŲ BALANSAVIMAS
- PILNI PERDAŽYMO DARBAI
- VAIKŲ PATIKRINIMAS
- SULANKSTYMU ĮSTAISYMAI
- STABDŽIŲ IDEJIMAS, ir kiti darbai.

IMPERIAL AUTO COLLISION

561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)

TELEFONAS RO. 4-9773

Savininkas Gustavas Keraitis

Kultūros ir knygų pasauly

Irauš Br. Jonušo maršus Muz. Bronius Jonušas dar Lietuvoje pagarsėjo savo kariniais maršais. Jų bent penki buvo atžymėti premijomis. Dabar kilo sumanymas tų maršų keletą įrašyti į plokšteles. Finansuoti tą reikalą pasiėmė Vokietijos LB Krašto Valdyba. Jonušas netrukus išvyks Vokietijon ir ten su 36 asm. orkestru įgros šiuos lietuviškus maršus: Gaudžia trimtai, Žygis į Vilnių, Ramovėnai žengia, Tai ne miškas šlama, Šeriau žirgelį, Ei pasauli, Kur bakaž samanota, Plaukia sau laivelis, Leiskit į tėvynę ir Nedėlios ryteli. Kadangi Vok. Kr. V-ba visų išlaidų padengti nepajėgs, tai ieškoma daugiau mecenatų. Vienas amerikietis lietuvis paaugojo tam \$500, O. ir B. Mulioliai \$100, A. ir P. Odinar \$50. Juo daugiau atsiras tokių mecenatų, tuo pigesnė bus plokštelių kaina.

Kartu kilo sumanymas įgroti Lietuvos Himną. Plokštelės išleidimas kainuoja apie \$1.000, tad ieškomas mecenatas. Kas tais reikais domėtusi, gali rašyti muz. Br. Jonušui — 7344 So Talman Ave., Chicago 29, Ill., USA.

Tremtinių rašytojų metraštis trim kalbom — anglų, prancūzų ir vokiečių — išleidžiamas šį rudenį Londone. Londoniško PEN klubo tremtinių centro pirmininkas Aigars prašė skubiai jam įteikti viena iš minėtų kalbų lietuvių autorių prozos nedidelių gabalų, poezijos ir essays. Individualiai nebėra laiko susiekti, juoba parengti vertimų, tai kreipiamės bendrai į visus, prašydami parinkti kurį labiau tinkantį kitataučiams savo kūrinių ir išversdinus į vieną iš minėtų kalbų skubiai pasiųsti LR D-jos valdybai arba tiesiog į Londoną K. Barėnui šiuo adresu: Europos Lietuvis, 1-2 Ladbroke Gardens, London, W. 11, England.

Stepo Vykinčio suorganizuotoji leidykla "Aušra" Vokietijoje jau išleido porą knygų. Leidykla kviečia rašytojus paremti Aušrą akcijomis; 1 akcija — \$5. Stp. Vykinčas jau antri metai dėsto lietuvių k. ir literatūrą Vasario 16 gimnazijoje.

LRD Revizijos komisijos aktas išsuntinėtis visiems nariams. Revizijos komisija, 1958. V. 17 patikrinusi visus su 1957 m. LRD premijos paskyrimu susijusius dokumentus, rado, kad "1957 metų LRD premija paskirta teisėtai. Jokių nesąžiningumo ženklų nerasta".

Lietuviai dailininkai Australijoje juda. Dail. V. Ratas gegužės 20 d. Contemporary Art Society skaitė paskaitą ir demonstravimą apie grafikos meną. Buvo pademonstruoti medžio režiniai, lino režiniai ir monotypas.

Dail. H. Šalkauskas su savo darbais dalyvauja Muswellbrook Art Group parodoje. 35 dailininkų darbų paroda keliauja per visą Australiją. Parodą lydis dailininkas Th. Gleghorn skaito paskaitas, kurių viena bus paliustruota dail. Šalkausko paveiksiais. Dail. Šalkausko vieną paveikslą įsigijo vienas amerikietis kolekcionierius.

Dail. V. Šimankevičius, dirbęs komercinio meno srityje Melbourne, dalyvavo David Jones meno galerijoje vykstančioje komercinio meno parodoje.

Dail. Romas Viesulas, laimėjęs 1958 m. JAV meno premiją — Guggenheim Fellowship — rugsėjo mėn. išvyksta studijinėn kelionėn Europon.

Trys žodžiai arba gyvenimo magija — tokia antraštė išėjo iš spaudos Juozo Švaisto knyga. Joje yra 8 novelės, kuriose vaizduojama lietuviška buitį ipinanti liaudies pasakų motyvus ir jos sąmojys.

Algis Budrys, Lietuvos gen. konsulo sūnus, jau seniai rašęs fantastines apysakas amerikiečių žurnaluose, išleido naują knygą "Who?", kuri virto daugiausiai šiuo metu perkama knyga.

Didžioji valstybinė Prancūzijos premija — Le grand Prix national — šiais metais paskirta Gabriel Marcel už jo kūrybos visumą. Autorius yra šiuo metu vienas garsiausių katalikų mintytojų, 1929 m. perėjęs į katalikybę ir parašęs eilę stambių filosofinių veikalų. Be to, jis yra sukūręs ir teatro veikalų, pvz. "Dievo žmogus", "Iškilmings laidotuvės", "Romėje nebėra Romos", "Troškuly" ir kt. Šiuo metu jis yra literatūros laikraščio "Nouvelles littéraires" dramos kritikas, Plon leidyklos leidžiamos užsienio romanų eilės "Feux croisés" redaktorius. Jis yra taipgi politinių - moralinių mokslo akademijos narys. 1948 m. jo mokslinės ir literatūrinės rūpybos visuma buvo atžymėta prancūzų akademijos premija.

Lituanistinius vasaros kursus Fordhamo un-te lanko 25 asmenys — vienuolės, pasauliečiai, tik nėra klierikų. Kursantai suskirstyti į dvi grupes — vidurinę ir aukštesniąją. Pirmajai vadovauja dr. A. Vasys ir dr. A. Šlepetytė, antrajai — St. Barzdukas. Dėstytojų tarpe yra dar — prof. A. Salys, dr. J. Puzinas, prof. J. Brazaitis. Kursų vadovas — kun. W. C. Jaskevičius, S. J.

Marianapoly, Thomson, Conn.,

ruošiamasi Siluvos Marijos 350 m. sukakties šventei rugsėjo 7 d. Ta proga bus pavaizduotos ir kitos Marijos šventovės Lietuvoje: A. Vartų, Z. Kalvarijos, Pažaislio. Jas paruos atskiros parapijos.

Nekalto Prasidėjimo Seserų Putnamo laikoma vasaros mergaičių stovykla yra jubilėjinė, iš eilės jau 15-ji. Nuo 1952 m. stovykla leidžia savaitinį laikraštėlį "Kibirkstėlės", kuriame be stovyklos gyvenimo aprašymo dedami stovyklautojų ir atvykusių svečių pasisakymai

įvairiais stovyklos gyvenimo įvykiais.

A. Kavaliauskaitė baigė medicinos fakultetą Bonnos universitete.

Dr. K. Cirtautas laivu Arosa Sun atvyko iš JAV studijų reikalais ir ilgesnį laiką bus Ham-burge.

Vaikų stovykla rengiama šiaurės Vokietijoje liepos 25 - rugpjūčio 10 d.

Kun. Sugintas iš savo suorganizuotų 53 būrelių Vasario 16 ir Saleziečių gimnazijoms už liepos mėnesį surinko ir pasiuntė \$1.060.

Redakcijai prisiųsta

Aidai 1958 m. birželio mėn. nr. 6. Straipsniai: J. Grinius, Liudas Marios ženkle, J. Aistis, Bendrojo lavinimo mokyklos okup. Lietuvoje, A. Landsbergis, Vėjas gluosniuose (draminė poema), I. Malėnas, Mano bičiulė Salomėja Nėris. Eilėraščiai: G. Buračaitis, J. Mikšto. Apžvalgos: knygos ir žurnalai, relig. gyvenimas, menas, visuom. gyvenimas. Gausu iliustracijų.

Laikšlai Lietuviams, 1958 m., liepos - rugpjūčio mėn., Vol. IX, Nr. 7, 193-224 psl.

Ontario Sveikatos Apdrauda

įsigalioja 1959 m. sausio 1 d.

NEPASINAUDOSI, JEI NEBŪSI ISIRĄŠES

1959 m. sausio mėn. 1 dieną ir vėliau, Ontario Hospital Service Commission bus vienintelė agentūra teikianti standartines, bendros palatos (public ward) ligoninės apdraudą Ontario provincijoje. Jokia privati apdraudos bendrovė ar kuri kita schema negalės sumokėti už standartines palatos patarnavimus ligoninėse po 1958 m. gruodžio 31 dienos.

VISI ONTARIO GYVENTOJAI TURI TEISI PASINAUDOTI.

Išrašymas bus prieinamas kiekvienam Ontarijo gyventojui — nežūrint amžiaus ar sveikatos būklės — grupėmis arba pavieniui tiesioginio įmokėjimo pagrindu.

Ne Ontarijo gyventojai neturės teisės išrašyti.

ĮMOKOS

Toks žemas mėnesinis mokestis — \$2.10 pavieniam asmeniui ir \$4.20 į mėnesį šeimai (vyru, žmonai ir vaikams iki 19 m.) yra įmanomas dėka federacinės ir provincinės valdžios finansinės paramos.

Kuriai grupei priklausai?

1. Ar dirbi įmonėj, kur yra 15 ar daugiau darbininkų, įskaitant ir darbdavį?

Jei taip, tai priklausai privalomai grupei. Jūsų darbdavys privalo jus užregistruoti iki 1958 m. rugpjūčio 31 d., ir pradėti mokėjimus 1958 m. gruodžio mėnesį. Jūsų darbdavys užregistruos jus.

2. Ar dirbi įmonėj, kur yra 6-14 darbininkų, įskaitant ir darbdavį?

Jei taip, tai galite išrašyti kaip grupę, jei darbdavys prašo "Mandatory Group" teisių ir visi darbininkai ir darbdavys tam pritaria.

Draudimo įmokos

GRUPES turės mokėti įmokas kas mėnesį, vienu mokėjimu į komisiją pradedant 1958 m. gruodžio mėn.

PAVIENIAI moka komisijai pagal tiesioginių įmokų planą šitaip:

Už vieną mėnesį įmokėti paduodant prašymą prieš rugsėjo 30 d. 1958 m., o po to metų ketvirtio planu pradedant 1959 m. sausio mėn.

ĮMOKOS "IŠ ANKSTO" — Pirmas mokėjimas už vieną mėnesį grupėms ir pavieniai užsiregistravusiems prieš viršuje paminėtą uždarymo datą, padengs trijų mėnesių draudimo perijodą nuo 1959 m. sausio mėn. 1 d. iki kovo mėn. 31 d. Tuo būdu bus įvestas

3. Ar esi profesinės organizacijos, medikų kooperatyvo, amatų sąjungos, kredito unijos, prekybinių federacijos ar panašių grupių narys?

Jei nei vienas iš 1-2 nuostatų jums netinka, pasitikrinkite savo organizacijoje ar ji gali rinkti įmokas iš savo narių. Grupių prašymai turi būti paduoti iki rugpjūčio 31 dienos.

Jei jums netinka nei 1, nei 2, nei 3 nuostatos, galite išrašyti kaip paskiras asmuo ir mokėti įmokas tiesiog komisijai. Pavieniai norėdami išrašyti tiesioginių įmokų schema turi paduoti prašymus iki 1958 m. rugsėjo 30 d. Prašymų blankus jau galima gauti viešose ligoninėse ir bankuose (ar pašto įstaigoje, jei nėra banko jūsų vietovėje). Tai padarykite nedelsdami.

"sumokėjimo iš anksto" perijodas, kuris igalins žmogų pasinaudoti apdrauda nedarbo metu, keičiant darbą ar laikinai apleidus provinciją.

VĖLAI UŽSIREGISTRAVUSIEMS GALI BRANGIAI KAINUOTI.

Grupės ir pavieniai, neužsiregistravę iki uždarymo datų paminėtų viršuje, skyrįje kuriai grupei priklausai, netik kad negalės du mėnesius veltui pasinaudoti drauda, bet dar reikės tris mėnesius išlaukti po prašymo padavimo datos iki draudimas įsigalios. Pavyzdžiui, pavienis ar grupė, paduodama prašymą vasario mėnesį neturės apdraudos iki gegužės mėnesio 1 dienos.

Turi būti užsiregistravęs, kad pasinaudotumė apdrauda.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION

HOSPITAL INSURANCE DIVISION — TORONTO 7, ONTARIO

Telefonas: Walnut 4-3301

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

1199 Bloor St. W.

Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamoj turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė pagalba trūkstant įmokėjimų. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Dufferin
\$1.300 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 virtuvėmis, alyva šildomas, dvigubas garažas, geras morgičius. Visai arti Bloor gatvės.

Bloor - Bathurst
\$2.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis atskiras namas su 2 moderniomis virtuvėmis, alyva šildomas (naujas pečius). Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Fern
\$3.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyva šildomas (naujas pečius). Visai arti Roncesvalles. Morgičius 13 metų.

Garden - Roncesvalles
\$3.500 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas su 4 garažais, vandeniu alyva šildomas, 2 modernios virtuvės. Tuojau galima užimti.

Marguerite - Bloor
\$4.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas su 2 moderniomis virtuvėmis, alyva šildomas, nepereinami kambariai, dvigubas garažas. Viena skola balansui 10-čiai metų.

Annette - Runnymede
\$5.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, 4 kambariai pirmame augšte. Viena skola balansui 10-čiai metų.

Parkdale
\$5.000 įmokėti, 9 kambarių mūrinis namas su garažu, alyva šildomas, 3 virtuvės. Arti susisiekimo.

Jane - Annette
\$6.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, garažas. Tuojau galima užimti.

St. Clair - Oakwood
\$8.000 įmokėti, 12 kambarių (dupleksas) atskiras mūrinis namas su garažu, vandeniu alyva šildomas, 3 virtuvės, 2 vonios. Geras pajamos. 5 kambariai pirmame augšte.

Wasaga Beach
\$3.000 įmokėti, 9 kambarių vasarnamis su 8 kambariais, 4 voniomis, 4 asmenis, 2 laiveliai ir visi kiti patogumai. Viena skola balansui 10-čiai metų. Dvigubas sklypas.

Oakwood - St. Clair
\$25.000 įmokėti, 6 butų apartamentas, 3 garažai, vandeniu šildomas. Prašoma kaina \$55.000.

B. SAKALAS

- SAKALAS

Darbo tel. LE. 4-8481

Namų tel. LE. 6-1410

\$\$\$

Parkdale — 10 kambarių
4 virtuvės. — Pajamos.
\$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, vieta pastatyti mašinoms, pajamos \$1.700 metams, priedo 4 kambarių butas 1-mame augšte savininkui. 2 vonios, geros išimokėjimo sąlygos ilgam laikui. Naudokites progą, kad nebūtų per vėlu.

Roncesvalles - Fern
\$3.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyva šildomas (naujas pečius). Visai arti Roncesvalles. Morgičius 13 metų.

Jane - Annette
3 metų senumo
\$1.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių, privatus įvažiavimas, skola 22 metams ir 5½%. Idealus namas ir vieta šeimai. Prie pat mokyklų, susisiekimo ir apsipirkimo. Kaina tik \$15.000.

Roncesvalles - Fern
\$2.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių, garažas, gražus kiemas, geros išimokėjimo sąlygos. Kaina \$13.900.

Roncesvalles - Howard Park
\$3.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių, alyva šildomas. Geras pajamų namas, 2 virtuvės.

College - Ossington
\$3.900 įmokėti, 10 kambarių, mūrinis, atskiras, garažas, alyva šildomas, 2 virtuvės. Prašo \$17.900.

Bloor - Quebec
\$3.900 įmokėti, mūrinis, 7 kambarių, atskiras namas, garažas. Kaina \$17.900.

Bloor - Gladstone
\$2.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių, 1 atvira skola 10 metų. Kaina \$14.500.

Roncesvalles - Grenadier Rd.
1 atvira skola
\$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambarių, vieta garažui, gražus kiemas.

Jane - Bloor
\$9.000 įmokėti, ar mažiau, atskiras šiuurkščių plytų, 7 dideli kambariai, pristatytas garažas, privatus įvažiavimas. Vandeniu alyva šildomas.

T. STANULIS

1159 ST. CLAIR AVE.

LE. 4-6346. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais Jūs nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną daug naujų nuosavybių.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS

Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST

TELEFONAS LE. 2-3321

Havelock - College
\$7.000 įmokėti, atskiras 11 kambarių namas, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas. Garažas ir vieta dar keliems garažams. Pilna kaina \$19.500.

Havelock - Bloor
\$7.000 įmokėti, atskiras 9 kambarių labai gerame stovyje namas. 2 modernios virtuvės, 2 vonios. Garažas ir tik keli žingsniai iki Bloor

Bloor - Delaware
\$2.500 įmokėti, 9 kambarių namas. 2 modernios virtuvės, dvigubas garažas. Labai arti Bloor.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Istaigos tel.
LE. 2-3321Namų tel.
RO. 2-5543

Mes skoliname įmokėjimui pinigų, duodame ir perkame morgičius!

Niekur kitur Jūs nerastite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarimu ir parduodame nuosavybę tik su geromis išimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1077 Bloor St. W. — — — Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:

P. BUDREIKA F. JONYNAS A. BLIUDŽIUS
Namų tel. WA. 1-7672 Namų tel. EM. 4-9641 Namų tel. RO. 7-1948
ir EM. 6-0091 ir EM. 6-0091 V. MORKIS

B. Sergautis Realtor

989 BLOOR ST. W. TEL. LE. 4-9212

Parduodami ar pirkdami nuosavybes atkreipkite dėmesį į šiuos investavimus:

100 akrų farma su gerais trobesiais, netoli žinomos lietuvių vasarvietės. Pilna kaina \$7.500.

100 akrų farma su labai gerais trobesiais, 15 mylių nuo Toronto, prašoma kaina \$25.000.

10 ir 2-jų akrų sklypai prie 400 kelio, arti Toronto, žema kaina.

Jums mielai patarnaus

A. BALIUKONIS, telefonas LE. 4-9212

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381

Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas. Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

Pabaltiečių plaukymo ir lauko teniso pirmenybės

(FASKO pranešimas Nr. 25)

Kaip jau anksčiau spaudoje buvo skelbta, 1958 m. S. Amerikos pabaltiečių plaukymo ir lauko teniso pirmenybės įvyks rugpjūčio 16-17 d. Detroito.

Pabaltiečių Sporto Federacijos pavestas, pirmenybės rengia S. Amerikos Lietuvių FASKas, kuris savo ruožtu, jas praversti pavedė Vid. Vak. Sporto Apygardai ir Detroito LSK Kovui.

Plaukymo varžybų programa:

Vyrams: 100 yd. laisvu stiliumi, 440 yd. l. st., 100 yd. krūtine, 100 yd. nugara.

Moterims: 50 yd. l. st., 100 yd. l. st., 50 yd. krūtine, 50 yd. nugara.

Lauko teniso varžybų programa: vyrų vienetas, moterų vienetas, vyrų dvejetas, moterų dvejetas, mišrus dvejetas.

Komandinių lauko teniso pirmenybių nebus.

Pirmenybės gali dalyvauti kiekvienas lietuvis, latvis ar estas, gyvenęs JAV ar Kanadoje, tačiau jo dalyvavimas turi būti

aprobuotas atitinkamos tautybės sportinės vadovybės (lietuviams — FASKo ar atitinkamos Sporto Apygardos).

Dalyvių registracija aliekama užpildant specialius registracijos lapus, kurie gaunami FASK, Sporto Apygardose ir klubuose ir juos pasiunčiant FASKui iki š.m. rugpjūčio 9 d. šiuo adresu: A. Bielskus, 12700 Speed way-Overlook St., East Cleveland 12, Ohio.

FASKas.

AUSROS ŽINIOS

Šį trečiadienį pradėdamos vasaros krepšinio lygos žaidynes. Visos rungtynės vyks Alexandra Parke — Dundas — Bathurst kampe — 7 v. v. Liepos 30 d. — trečiadienį — Aušra — High Schools; rugp. 4 d. — Aušra — CY latviai, rugp. 13 d. — Aušra — Toronto Township, rugp. 20 d. — Aušra — High Schools; rugp. 25 d. — Aušra — CY latviai; rugp. 3 d. — Aušra — Toronto Township.

Stovyklų yra numatoma praversti visą eilę lengvosios atletikos, plaukimo, tinklinio ir krepšinio rungtynių.

WINNIPEG, Man.

Gegužinė. Rugpjūčio 3 d. — sekmadienį — KLB-nės Winnipeg apylinkė v-ba J. Čekausko ūkyje ruošia gegužinę. Jo ūkis yra 3 mylios nuo Starbuck, Ont., miestelio, apie 38 mylios nuo Winnipeg. Gegužinei vietoje apžiūrėti buvo nuvykęs pats B-nės pirm. Pr. Matulionis, O. Demereckinė ir kt.

Apylinkės ir vieta labai graži. Platus banguoją kveičių laukai, šimtamečiai ąžuolai. Žolynai, įvairiai išsirędę laukiniai žirniai primins jums gimtojo krašto vaizdą, kurio mes visi taip išsiilgę. Čia pat upelis, kurį bebrai užtvėnkė ir savo plačiomis uodegomis išdailinę savo baseiną. Taip pat čia matysite tuos darbuotojus žvėriukų — "inžinierių" nugrauztas epušes, kurios taip protėngiai suversto į vieną pusę, pjaustomos ir gabalus ir velkamos užtvankos statybai. Nuostabių jų darbai.

Rugpjūčio 3 d. 1 val., tuoj po pamaldų, visi renkasi prie p. Demerecko krautuvės, iš kur kartu išvyksime.

Gegužinėje bus minkštų ir kietų gėrimų. Blogam orui esant gegužinė nukeliama į sekantį sekmadienį. — rugpjūčio 10 d.

Sueikime ir dirbkime kartu. Kas negerbia kitų, neprivalo laukti, kad ir patys būtų gerbiami. Iki pasimatymo.

Apylinkės v-ba.

Bostonas. — Negras paskirtas augstesniojo teismo teisėju. Tai pirmą kartą istorijoje teko tokios pareigos negrui Massachusetts valstijoje.

Kas keliatės į kitą butą

ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu LE. 5-4247.

BR. STONCIUS

I. Mawrodin

REALTOR

Narys Toronto Real Estate Board

2543 Dundas St. W.

RO. 7-3121

Dundas W.
\$450 Jus gali padaryti restorano savininku. Turi būti parduotas šis savaitė del ligos. Įrankių bei baldų vertė virš \$2.000.

Dundas - Bathurst
\$3.000 įmokėti, atskiras 8 kambarių namas, 2 prausyklos, 2 garažai, 10 metų skola.

Dupont - Symington
\$1.500 įmokėti, 6 kambarių per 2 augštus namas, 2 modernios virtuvės, garažas, alyva šildomas.

Parkdale
\$2.500 įmokėti, 7 didelių kambarių mūrinis namas, išilginis planas, 2 modernios virtuvės. Tuojau galima užimti.

PERKANT — PARDUODANT SKAMBINKITE:

RO. 7-3121 A. MICIUNAS RO. 7-3121

Baby Point Paint & Wallpaper

C.T.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tūlės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%. Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.

351 JANE ST. (prie Annette).

Vaistai Lietuvon!

ISGELBENKITE GYVYBES, PASIUKITE SAVO GIMINEMS IR DRAUGAMS VAISTŲ. Rašykite, telefonуйте ar atvykite pat. Viskas informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė

1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampo (prie Lietuvių Namų)
TELEFONAS LE. 6-2139

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamoj nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biurų, sklypų, farmų, apartamentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarimas.

Quebec Ave. - High Park
\$2.000 įmokėti, 6 kamb. namas, ult. mod. virtuvė, geras šildymas, garažas, namas be skolų, pilna kaina \$12.700.

Annette - Runnymede
\$3.000 įmokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, mod. virtuvė, naujas šildymas, garažas, ilgos išimokėjimo sąlygos.

Evelyn Ave. - Bloor
\$4.000 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, duplexas per du augštus. Vand. alyva šildomas, didžiulis kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

Sunnyside - Parkdale
\$4.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, naujas alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, dv. vonios.

Glendon - Bloor
\$5.000 įmokėti, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, mod. virtuvė, naujas alyvos šildymas, didžiulis kiemas, garažas.

Wendmere - Bloor
\$6.000 įmokėti, 7 kamb. ir apšildyt. saules kambario, atskiras mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, vand. alyva šildomas, garažas, namas be skolų.

Howard Park Ave. - Grenadier Rd.
\$7.500 įmokėti, 11 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 vonios, vand. alyva šildomas, garažas, 10 metų skola.

P. KERBERIS

TEL. DARBO LE. 2-4404

NAMŲ LE. 5-1584

Kas dėjosi Lietuvoj...

(Atkelta iš 3 psl.)

minklas. Jeigu su bažnyčia turi ryšį — negali būti valdžios tarnautojas. Jeigu esi mokyns ir nori siekti augstesnio arba augštojo mokslo — turi priklausyti komjaunuiams. Dauguma taip ir daro, vienok tokių moksleivių tas nesulaiko nuo bažnyčios lankymo (žinoma, slapta) ir išpažintiesėjimo. Lietuviai, neišskiriant ne komunistų, bažnyčiose tuokiasi, vaikus krikštija ir t.t.

Prie Stalino nemaža bažnyčių buvę uždaryta, nes joms buvo pritrūkę ir kunigų. Dauguma jų buvo išstremti. Dabar daugelis kunigų grįžo, truputis naujų įsivertinta, be to, ir priešpauža truputį palengvėjusi, todėl ir bažnyčios beveik visos veikiančios ir turinčios kunigus.

Lietuviai tarpusavy gana vieningi. Įskundinėjam būta gal tik didžiojo sumaišty — bolševikams antru kartu sugrįžtant. "Amerikos Balsa" lietuvių visą laiką galėję ir dabar gali klausytis, nes radijo aparatai su trumpomis bangomis nebuvo atimti. Žinoma, tu transliacijų klausomasi ir žiniomis pasidalijama tik griežtai tarp savųjų ir tarp labai patikimų draugų.

Nors transliacijos buvusios labai trūkdomos bolševikinių specialių įrengimų. (Gaila, kad šita pavergtos Lietuvos žinių šaltinį Amerika uždaro. Mat, "taupumo" sumetimais... Pr. Al.)

Didieji vežimai iš Lietuvos į Sibirą buvę 1947 m. ir, kas būdinga, irgi apie birželio vidurį. Tuomet vežė stipresnius ūkininkus, nes tie metai sutapo ir su intensyviu kolchozų kūrimu Lietuvoj. (Ukrainoj apie 11 mil. žmonių badu išmarino kolchozus bekuriant. Pr. Al.)

Be to, vežė įtariamuosius palaikeant ryšį su partizanais, jų gimines, draugus ir kitus.

Po Stalino mirties Lietuvoje padėtis pagerėjusi. Tuomet jau nebebuvo išvežimų, nebebuvo

drąžiamai susirašinėti ir net siuntinūs gauti iš užsienio. Tuo tarpu prie Stalino, netgi gavus paprasčiausią laiškelį žmogus būvęs tardomas, klausinėjamas.

Po Stalino žiauriaja priespauda žmonės buvę begalinę baimę, nuo kurios ir dabar sunkiai atsigauna.

Paskutiniaisiais metais žmonės pradeda grįžti iš Sibiro į savo numylėtąją žemėlę Lietuvą. Deja, grįžta labai išvarginti, dauguma nesveiki ir, reikia pripažinti, nedaug. Yra norėtų grįžti, bet vieniemis grįžti uždrausta, kiti — lėšų kelienei neturi, nes už atvežimą reikia savo pinigais užsimokėti. (Jie tik išvežė "nemokamai". Pr. Al.)

Prie Malenkovo, vėliau prie Chruščiovo, buvę pradėta daugiau dėmesio kreipti ir į kolchozininkų gyvenimą. Kolchozuose vykdoma daugiau statybų, statomi ypatingai dideli milžiniški tvartai, kurie Lietuvai laisvę atgavus, niekam nebūsių pritaikomi. Skatinama ir truputį lengvinama kolchozininkų privati statyba.

Prie Stalino pabėgusiųjų į Vakarų šeimoms dažnai atvejais buvusios tarydotos, kaip kurie tokių šeimų nariai išvežti. Dabartiniu metu (bent ligi 1957 m. pavasario) už pabėgusius į užsienį šeimų narius niekas jokio klausimo nebekėlė. Tai, žinoma, liečia privačius žmones ir kolchozininkus. O valdžios tarnautojams kitaip. Jeigu brolis ar sesuo Vakaruose — esi atleidžiamas iš tarnybos.

Paskutiniu laikuėjusios žinios, jog kiekvienam leidžiama prašytis iš Lietuvos išleidžiamam į užsienį — vyrai pas žmonas, žmonai pas vyrą ir pas kitus artimuosius, tačiau, deja, kol kas, dar niekas to daryti nerizikuoja, nes, iš Stalino laikų įbūginti, bijo net apie tai ir užsiminti, tai ką bekalbėti apie kokius nors prašymus iš Lietuvos išvykti?

KELIONIŲ BIURAS

LĖKTUVAI — LAIVAI — AUTOBUSAI — GELEŽINKIAI — ESKURSIJOS — VIESBUČIAI

Užsakykite dabar 1958 m.

Patarnaujame visame pasaulyje.

Skambinkite ar rašykite pagėdaujami patyrusio ir patikimo patarnavimo

O. K. JOHNSON & CO. LTD.

Travel & Insurance Agencies

697 Bay Str., Toronto 2

APDRAUDA

GAISRO — AUTOMOBILIŲ — VAGYBIŲ — SVEIKATOS — NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ ir t.t.

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Skambinkite ar rašykite pagėdaujami patyrusio ir patikimo patarnavimo

O. K. JOHNSON & CO. LTD.

Travel & Insurance Agencies

697 Bay Str., Toronto 2

EM. 6-9488

Ken WILES Ltd. - Realtor

1675 BLOOR ST. W. (prie Indian Rd.)

Telefonas LE. 4-7584.

JEI NORITE PIRKTI AR PARDUOTI: gyvenamus namus, krautuves, apartamentus, žemę statybai ir kitokias nuosavybes, kreipkitės į šią didžiausią Kanadoje pardavimo įstaigą, kur Jums maloniai ir sąžiningai patarnaus mūsų atstovai S. JOKUBAITIS.

Klauskite dar šiandien dėl sekančių ir kitų parduodamų:

King - Dufferin, \$1.000 įmok., 8 kamb. mūrinis namas, 3 virt., vieta garažui, lengvos išimokėjimo sąlygos. Pilna kaina tik \$12.000.

Howard Park Ave. - Indian Rd. \$3.000 įmok., 8 kamb. mūrinis, 2 virt. alyva šild., didelis kiemas, arti susisiekimo, skubus pardavimas.

Jane

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

College - Ossington
\$6.000 įmokėti, 12 kambarių, 4 virtuvės, 2 garažai, potogus susisiekimas, gerą mūrą namas.

St. Clair - Oakwood
Prašoma kaina \$22.900, 7 kambariai, vandeniu alyva apšildomas, kvadratinis planas ir garažas.

College - Dufferin
\$3.000 įmokėti, 8 kambariai, vandeniu alyva apšildomas, vienas murgitūras balansui.

High Park rajone
9 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, garažas, labai gera vieta nuomavimui, didesnis įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, biurų, žemės statyboms.
Jūsų patarimui prašau skambinti LE. 1-4605

J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Baltica
LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA
966 Dundas St. W. Tel. LE. 1-5688

Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui pataraujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

LIETUVIŠKA MOTERŲ KIRPYKLA
WANDA'S HAIR STYLING
PONIOS IR PANELES KVICIAMOS apsilankyti naujoje ir modernioje WANDOS ŽUKAUSKIENĖS kirpykloje. Kirpimas ir šukuosenos individualiai pritaikomos. Prityrę plaukų dažymu ir pusmetinių deimė. Žemos kainos.
1700 B QUEEN ST. W. (prie Sunnyside)
Telefonas LE. 5-6686

NORITE SUTAUPYTI?
Kainos ant visko pakilo, tačiau Jūsų nuosavybės draudimai kainuos mažiau, jei kreipsitės į mus. Parodysimės, kaip galima pilnai apsidrausti už žemesnę kainą. Patarimai ir pataravimai vel-tui. Skambinkite šiandien.

PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovauja The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimų bendrovių.

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9.00 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti
994 DUNDAS ST. W. TORONTO, TEL. LE. 2-9621

ED. KONDRATAS
Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
1113 Dundas St. W. Toronto (prie Lietuvių Namų)
Telefonai: siuv. LE. 3-5454 namų LE. 4-6643

ZUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPŪRTO REIKME-NIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik
J. BERŽINSKAS
1212 DUNDAS ST. W. TORONTO TEL. LE. 2-9547
Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius sautuvus

Krosnys - Gazai - Alyva - Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TAN KAI — gazo ar elektros. Saldytuvai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Saldytuvai — gazo ar elektros. VISŲ RŪŠIŲ REMONTŲ DARBAI
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.
Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Norėdami turėti ištikimą mašinos veikimą per malonius vasaros švaziavimus, užsukite į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/oria Scottina, Callina/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Nauju stabdžių idėlimas tik \$18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kiti.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

.. JYPSENOS ..

Kitas leido
Daktaras ligoninė: — Ar tams-ta užlaikote mano įsakymą dėl gerimo?
Ligonis: — Taip, daktare. Kasdien išgeriu šešius stiklius.
Daktaras susijaudinęs: — Še-šis?! Aš leidau jums tik tris gerti!
Ligonis: — Tai aš žinau, dak-tare, bet kitas daktaras leido man dar tris gerti!

Irgi atsakymas
— Kas jūs per vienas, iš ko-kio krašto, — klausia lietuvis savo kaimyną.
— Esu vilniškis dzūkėlis nuo Alovės!
— Negalimas daiktas. Tamsta kalbi kauniečio tarne!
— Galimas daiktas, nes jau 25 metai kaip gyvenau Amerikoje...

Ne tuojau
Mokytoja mokiniams: — Kas iš jūsų nori eiti į dangų, prašau atsisoti.
Visi atsisotų, liko tik vienas sėdėti. Mokytoja kreipiasi į sėdintį mokini:
— Jonai, ar tu nenori į dangų eiti?
— Noriu, panele mokytoja, bet ne tuoj...

Žmona dygsta
Motina aiškina sūneliui, kad Dievas iš Adomo šonkaulio su-tvėrė pirmą moterį — Adomo žmoną Ievą.
Vaikas, išklausęs motinos aiš-kinimą, jau buvo beinas gulti, bet staiga greit sugrįžo prie mo-tinos ir susiėmęs sau šoną, suri-ko:
— Mama, mama, man šonas skauda, turbūt, žmona dygsta!

Tai ne ponis...
Pranas, gėdvėkary, kur stovė-jo viena jau nebe jauna moteriš-kė, sako šalia sėdintiems jaunes-niam draugui Antanui:
— Būk džentelmenas, Anta-nai. Pakilk ir užleisk savo vietą tai poniai.
Antanas: — Tai visai ne po-nia... tai mano žmona.
Retai taip būna
— Ko taip įbedei akis į mane? Ar niekad nesi manęs matęs? — sako žmona vyrui.
— Tu, brangioji, neįsivaizdi-ni, kaip gražiai atrodo, kai ta-vo lūpytės uždarytos...

KARALIENĖ JULIJONA ABDIKUOS?
Jau kuris laikas plačiai kur-suoja Europoje gandai, kad Olandijos karalienė Julijona di-nastiniais ir vidaus politikos su-metimais ruošiantis abdikuoti ir sostą perduoti dukteriai Beatri-čei, kuri jau keletas mėnesių įvairių specialistų supažindina-ma su Olandijos valstybės gy-venimu, politika ir valdžios aparatu. Ji be to, vis dažniau pavaduoja motiną įvairiuose viešuose pasirodymuose.
Neseniai pasklido Prancūzijos gandas, kad į Prancūziją atvyko du Olandų karališkojo dvaro dvariškaiai, kurie apžiūrėję Van-venargues pilį Aix-en-Proven-ce. Tai didžiulė istorinė pilis, tu-rinti 21 kambarį ir dar keturis atskirus pastatus, be to, 1.000 ha žemės. Jos vertė esanti 200 ml-jonų frankų. Manoma, kad pi-limi domisi karalienė, kuri ab-dikavusi išvažiutų iš Olandijos ir tenai su vyru apsigyventų.

Jie kenčia...
(Atkelta iš 3 psl.)
pasitūrinčių rankas, kurie pa-zada pasiūti siuntinių. Tokiu keliu yra pasiekęs ne vienas siuntinėlis ir St. Josef ligoni-nės lietuvių. Stai prieš pora mėnesių Jurgis visai netikėtai gavo vaistų siuntinėlių iš gana tolimo Rheine miesto. Pasirodo, jo adresas per tėvo Leppich "SOS Siuntinių Pagalbą" atsidūręs pas vieną vokiečių vaistininką.
Ir pačiame Regensburgo mie-s-te yra susiorganizavęs tėvo Lep-pich veiklą remiančiųjų būre-lis. Jo nariai reguliariai lanko St. Josef ligoninę. Viena ponai aptarnauja kelis lietuvių jau iš-tisus trejus metus. Kartą kalbė-jausi su ja. Patyriau, kad ji turi-tinti kelis vaikus. Kitiems jos vietoj nebūtų laiko vaikštinti ligoninė. Bet ši motina atėjusi pasiūnėkūčiuoja su savo globoti-niais, atneša jiems vaisių, rūka-lu, pasiima namo uždyti jų ko-jines, pataisytį drabužius. Jei reikia, ji ir laiškus už juos pa-rašo.
Nėra nė vieno ligonio St. Jo-sef ligoninėje, kuris neturėtų sa-vo globėjo iš tėvo Leppich ra-telio. Ligonijų veidai nušvinta, kai jie ima pasakoti apie savo geradarius.
Globėjai užsieny
Negalima nutylėti ir dar kitos St. Josef ligoninės globėjų gru-pės. Ji susideda iš įvairių tauty-bių žmonių, gyvenančių už Vo-kietišios sienų. Per vieną vokie-čių socialinės globos įstaigą jie yra užmezgę ryšius su ligoniais. Šie užsieniečiai globėjai parašo laiškus, atsiunčia dovanėlių. Pa-tyriau, kad ji turi-tinti kelis vaikus. Kitiems jos vietoj nebūtų laiko vaikštinti ligoninė. Bet ši motina atėjusi pasiūnėkūčiuoja su savo globoti-niais, atneša jiems vaisių, rūka-lu, pasiima namo uždyti jų ko-jines, pataisytį drabužius. Jei reikia, ji ir laiškus už juos pa-rašo.
Nėra nė vieno ligonio St. Jo-sef ligoninėje, kuris neturėtų sa-vo globėjo iš tėvo Leppich ra-telio. Ligonijų veidai nušvinta, kai jie ima pasakoti apie savo geradarius.
J. Medaitis, (ELI).

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W. (netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujaisiu moderniškų angliškių medžiagų kos-tiumams ir paltais. Augštesios klasės rankų darbas Toronto. Naujaisi mo-deliai. Žemosios kainos.
1229 Dundas St. W. (tarp Dufferin Rd. ir Lisgar). Toronto, Ont.

LEO SIGN SERVICE and GENERAL CARPENTRY
Krautuvė ir vitrinų, kabinetų, lentynų, bufetų įrengimai. Arboritui padengimas. Komeracinis ir nekomeracinis dažymas.
31A Herman Ave., Toronto. Telefonai: LE. 4-2104 ir LE. 5-5697.

DEMESIO! TAISAU VISŲ RŪŠIŲ TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. CIZIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS TAIŠO televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, HI-FI, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Dr. L. SIMON
Grįžo iš atostogų ir vėl atida-rė kabinetą odos ir venerinių ligų praktikai.
288 St. Clair Ave. W.
Tel. WA. 1-6614 Toronto

GRAŽIAUSIAS PASAULY TILTAS
Ponte Santa Trinità — Šv. Trejybės tiltas — Florencijoje, genialiojo Michel Angello kūri-nys, pasitraukiančios vokiečių kariuomenės buvo susprogdin-tas. Feldmaršalas Kesselringas buvo davęs įsakymą susprogdia-ti visus miesto tiltus, kad apsun-kintų sąjungininkams žygiavimą per Arno upę, kurios abiejuose krantuose yra pastatyta Floren-cija. Vienas vokiečių puskarinin-kių belgi feldmaršalo įsakymo nepaklausė ir Ponte Vecchio ne-susprogdino, matyt, jam pagailo sunaikinti brangų senoviską me-no kūrinių. Taip jis ir liko vie-nintelis visame mieste.
Vos pasibaigus karui Floren-cijos architektai pradėjo tartis, kaip atstatyti šv. Trejybės til-tą, didįjį renesanso architektū-ras paminklą. Atsirado entuzias-tų, kurie tilto atstatymui reika-lingų lėšų rinkti vyko net į Ame-riką. Buvo taip surinkta \$500.000 ir pradėti atstatymo darbai, va-dovaujant archit. Riccardo Gi-dulich.
Pirmiausia buvo surinkti vi-buvusio tilto gabaliukai, išstūdi-juota akmenų apdirbimo techni-ka ir viskas daroma, kad atrody-tų lygiai taip, kaip buvo. Po 3 metų kruopštaus darbo tiltas baigtas. Jo pašventinimo iškil-mės buvo didžiausia šventė Flo-rencijoje. Buvo atstatytos taip oat visos senosios statulos, vaiz-duojančios keturis metų laikus. Sunku buvo restauruoti tik Pri-mavera figurą, kurios galvą greičiausia buvo pasisavinęs, ku-ris sąjungininkų karys 1944 m. Bet pagaliau buvo restauruota ir galva. Moderniškas žmogus di-dingajį renesanso kūrinių atsta-tė labai sąžiningai ir tiksliai.
M. T.

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W., Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valandos susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakareis ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priemimo val. 10-12, 2-6. Pirmodie-niais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST /karipos Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

Paieškojimai
Adomo Petrausko ieško Sabi-ną Mardosierę iš Kauno. Pra-nešti: J. Petrauskui, 100 Wilson Ave., London, Ont.

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W. Toronto
Telefonas LE. 1-2933
Dėl atostogų kabinetas užda-rytas nuo liepos 16 d. iki rugpjūčio 1 d.

TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į na-mus veltui. Darbas ir dalys garan-tuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

PIGIAUSI siuntiniai Į LIETUVĄ
Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai
Stai mūsų kainų pavyzdžiai:
22 svarai cukraus \$11.95
22 svarai ryžių \$14.75
22 svarai taukų \$23.20
Siuntiniai pristatomi per 3-4 savaites.
Janique Trading Co. Ltd.
835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025
Skyriai Hamilton, St. Ca-tharines, Edmonton, Buffa-lo ir kt.

TAUPYK ir SKOLINKIS Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki \$3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybės apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7-9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto ir 7-9 val. vak.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Dr. A. Užupienė
GYDYTOJA ir CHIRURGE
41 Hewitt Ave. Toronto
Telefonas LE. 5-1551

Išvyksta atostogų nuo liepos 19 d. iki rugpjūčio 4 d. Kabi-netas tuo laiku bus uždarytas.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD. (2-ras namas nuo Roncesval-les); Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susi-tarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W., Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valandos susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakareis ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priemimo val. 10-12, 2-6. Pirmodie-niais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST /karipos Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisėininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

Valau fotelius ir įvairius kilimus,
taip pat išimu rožalo dėmes. Sutaiau iširusius galus ir pradegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAZAS
1539 DUNDAS ST. W. /prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hyd-romatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PASKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

STANLEY SHOE STORE
Augštesios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batus, normalaus dydžio ir platūs EE-LEE
1438 Dundas St. W. Toronto prie Gladstone

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prienamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUŠKEVIČIUS, Licenced master electrician.
Telef. HL 7-1601
Toronto

Susitikite Lenkijoje su savo giminėmis
Tę gyvenančios arba atvykstan-čios į Lietuvą.
Nuvykti galima laivu "Batary" kas mėnesį. Nerezoniniu laiku nuolai-dos.
Užsakykite vietos pigiausio ir geriausio per

FOUR SEASONS TRAVEL
109 Bloor St. W., Toronto 5.
Tel. WA. 3-9484 ir WA. 3-9715

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas).
Telefonas LE. 2-4108
Nuo liepos 25 dienos iki rugpjūčio 11 dienos išvyksta atostogų.

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.
Pritaiko akinius visiems akių defek-tams, akų rėmus, kurie daž-nai sukelia galvos skaudėjimą ir ner-vingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadie-niais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIUDZIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS (Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir tei-siniai pataravimai, morgiai.
95 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W. Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti \$1. Mote-rims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. S. ALNA LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATIDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdi-visions. Morgių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Susitikite Lenkijoje su savo giminėmis
Tę gyvenančios arba atvykstan-čios į Lietuvą.
Nuvykti galima laivu "Batary" kas mėnesį. Nerezoniniu laiku nuolai-dos.
Užsakykite vietos pigiausio ir geriausio per

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Kviečiame visus gausiai dalyvauti šį sekmadienį didžiojoje lietuvių maldininkų kelionėje į Midlandą. Pasistenkim automobiliuose jei tik bus vietos, paimti artimuosius. Taip pat organizuojama kelionė autobusais, kurie išvyks sekmadienio rytą nuo abiejų liet. parapijų bažnyčių. Norintieji vykti autobusu užsiregistruoja klebonijoje ne vėliau penktadienio vakaro. Aktyviai įsijunkime pamaldų metu giedojime liet. giesmių. Gausiai dalyvaukime Kryžiaus kelių ir po Apaštališkojo Delegeto susitikime su lietuviais.

— Šį pirmąjį rugpjūčio mėnesio penktadienį šv. Mišios 7.30 val. vakaro.

— Ir šį sekmadienį abiejose vietovėse pamaldų tvarka bus ta pati: šv. Jono bažnyčioje pamaldos laikomos 9.30 ir 11 val.; Springhurst — 9 ir 11 val.

— Jaunimui sportuoti aikštėlės Springhurst vasarvietėje jau įrengtos ir praėjusį savaitę pirmą kartą jose pradėti sporto žaidimai. Aikštelių įrengimas parapijai gana brangiai kainavo. Tikimasi, kad jų turėjimas gerokai pasitarnaus vasarvietės lietuviams, ypač mūsų jaunimui.

— Moterystės sakramentą primė: Kostas Rašymas ir Anesė Ankudavičiūtė.

— Pakrikštyta: Danutė Joana Kardokaitė ir Jieva Otmariatė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šią savaitę yra pirmas rugpjūčio mėn. penktadienis. Šv. Mišios ir kt. pamaldos laikomos 7.30 val. vak.

— Šeštadienio rytą, 8 val. kalbamas rožančių prie išstatyto Švenč. Sakramento. Šv. Mišios laikomos prie šoninio altoriaus.

— Šį sekmadienį tretininkų mėnesinio susirinkimo nebus, nes daugelis vyksta į Midlandą. Susirinkimas nukeliamas į kitą sekmadienį, 3 val. p.p.

— Šį sekmadienį, rugpjūčio 3 d. mūsų parapijoje yra Porcinukės atšvaitai. Kadangi jie supuola su maldininkų kelione į Kanados kankinių šventovę Midlandą, mūsų bažnyčioje bus susilaikyta nuo didesnių iškilmių. Kurie maldininkų kelionėje nedalyvauja ir liks Toronto, atliks išpažintį ir priėmė Švenčiausią gali gauti visuotinius atšvaitus už mirusių tiek kartų, kiek kartų aplankys mūsų bažnyčią ir sukals 6 poterių šv. Tėvo intencija. Atšvaitai gaunami nuo šio šeštadienio vidurdienio iki šio sekmadienio vidurdienio.

— Dar kartą kreipiamės į visus parapijiečius, kviesdami visus kuo gausiausiai dalyvauti maldininkų kelionėje į Midlandą šį sekmadienį. Šv. Mišios šventovėje prasidės 11 val., kurias laikys J.E. vysk. V. Padolskis. Be to, iškilmės yra pasibaigusios dalyvauti Apaštališkasis Delegetas, Kanadoje.

Pamaldų metu visi tikintieji gieda populiarias lietuviškas giesmes. Po Kryžiaus kelių prie lietuvių kryžiaus bus J.E. vysk. Padolskio pamokslas. Čia pat bus daroma rinkliava baigti kryžiaus pastatymo skoloms mokėti. Kurie registruojasi kelionei autobusais, prašomi dar kartą atsiminti, kad kartą klebonijoje pasitikrinti, ar yra susidarius pakankamas važiuojančių skaičius ir ar apsimokės autobusų samdyti. Dėl visko, važiuoją Midlandą savomis mašinomis ir gali paimti pakeleivių, prašomi paskambinti klebonijon, kad būtų galima paimti ir tuos, kurie neturi važiuavimo priemonių.

— Moterystės sakramentą primė: Jonas Petkevičius ir Genovaitė Kionigytė.

— Pakrikštyta: Juozas ir Janinos Viečerinų sūnus Rikardas Juozas.

Sol. Orentui paminklas

Prieš trejetą metų Toronto mirusiam lietuvių gerai pažįstamam operos sol. Kostui Orentui pagerbti ir prisiminti ant jo kapo Toronto Vilties Kalno kapinėse yra užsakytas paminklas — antkapis. Antkapio projektą paruošė dail. T. Valius. Paminklo pastatymo finansiniais reikalais rūpinasi velionės žmona ir susidarius solisto bičiulių komitetas. Paminklas bus juodos spalvos, su įgraviruota lyra ir stilizuotu lietuvišku kryžium.

Dėmesio motoristams!

PRANESAME, kad naujoje, moderniškoje įrengtoje

MOUNT ROYAL MOTORS

dirbtuvėje atliekami visų auto modelių remontai darbai prityrusių mechanikų (20 metų praktika) greitai ir sažiningai. Dėl visokių patarimų, dažymo, baterijų ir kitų reikmenų, prašome kreiptis pas savus ir išsiaiškinti lietuviškai.

Lietuvius daroma didelė nuolaida.

3 Mount Royal Ave. Tel. BE. 3-3521

(Islington, iš miesto važiuojant Dundas pirmą kairėn už Kipling)

Savininkai V. ir J. Dundžiai

Užbaigta ateitininkų stovykla

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje geltonavo ateitininkų palapinės, o jose ir apie jas knibžėjo linksmai nusiteikę jaunimas. Visi jie čia krikštavo ir žaidė palydėdami savo juoką skambiomis Lietuvos laukų dainomis. Bet tai nebuvo viskas, nors savaitgaliai atvažiuavę svečiai galėjo tokį vaizdą susidaryti.

Zinoma, stovykla yra tam, kad stovyklautojas galėtų šiek tiek atsigauti ir, nusikratęs miesto dulkės, pakvėpuoti šviežiu pušynėlio oru... Tačiau reikia atsiminti, kad čia renkasi stovyklauti ne šiaip sau vaikai, bet aktyvūs lietuvių tautos nariai. Todėl susirinkusiųjų pirmieji tikslai buvo ne vien išėjimas, bet ir pagyvinimas bei sustiprinimas savo jėgų šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje". Čia susirinko ateitininkai iš visokių vietovių — turėjome vieną net iš Anglijos.

Turėjome paskaitininkus, kaip kun. dr. J. Gutauskas, prof. dr. A. Sapoka. Taip pat šios stovyklos komendantas Vytautas Birietis po savo paskaitos paliko dar giliau įsirausiusią mūsų tėvynės meilės liepsnelę. Bebaigias ruošis magistro laipsniui Toronto un-te Kazimieras Manglicas pravedė labai gyvas diskusijas, bandydamasis srišti krikščioniškosios meilės problemą, kurioje stovyklautojai priėjo išvados, jog kiekvienas žmogus turi būti mylimas; galima nekęsti tik žmogaus blogų darbų, nes žmogus, kaip Dievo kūrinys, pats savo prigimtimi yra mylimas.

Penktadienį buvo, numatytas tradicinis partizanų vakaras su procesijomis lauke, bet pasitaikė lietingam orui, visa programa buvo atliktą salėje. Buvo tartas įžanginis žodelis, po kurio visi sukalbėjo rožinį už kenciančius brolius ir seseris. Ištraukė šį partizanų gyvenimo paskaitę V. Birietis. Dolorosa Stirbytė gražiai padeklamavo partizanų sukurto eilėrašį, o kelios mergaitės išpildė Teresės Verbickaitės parengtą melodeklamaciją. Tą vakarą buvo taip pat prisiminta ir dr. V. Kudirkos 100 metų gimimo sukaktis, nes jis irgi buvo kovotojas už Lietuvos laisvę, kaip dabar partizanai, tik kitokiu ginklu — raštu. Apie dr. V. Kudirką ir jo kūrybą kalbėjo J. Staškevičius, o po to viskas buvo užbaigta dr. V. Kudirkos nemirštančiuoju Lietuvos himnu.

Stovyklos metu patys stovyklautojai skaitė savo referatus, bei literatūrinius kūrinius.

Stovyklai vadovavo: dvasios vadas — T. Rafaėlis, OFM, stovyklos viršininkas — inž. A. Ankudavičius, stovyklos komendantas — V. Birietis, mergaičių vadovė — Teresė Verbickaitė, mergaičių vad. pavad. — Genė Latauskaitė, kultūrinių reikalų vadovas — J. Staškevičius.

Dailiojo skaitymo konkurse pasizymėjo: Dolorosa Stirbytė, Silvija Martinkutė, Romanas Mureika. Deklamavimo konkurse — Martinkutė Silvija, Kaminskaitė, Stanevičiūtė, Kaminskaitė. Bendrojo išsilavinimo ir žinių konkurse: Danguolė Prunskytė, Dolorosa Stirbytė, Kęstutis Raudys. Gražiausiai papuoštos palapinės buvo: Žibučių, Palangos, Algių. Buvo išleistas kelios laidos humoro laikraščio "Uknolis", kuris visiems sudarė linksmybą nuotaiką. Redagavo J. Staškevičius.

Naują seriją aplinkraščių išsiuntinėjo Berlyne veikiantis "Grįžimo į tėvynę komitetas". Vakaruose gyvenantiems lietuviams. Vienaime jų siūloma padėti, jei būtų pageidaujama užmegzti ryšius su Lietuvoje gyvenančiais giminėmis ir pažįstamais. Pridėta ir anketa, kurioje yra šie klausimai: 1. Ar gaunate laikraštį (Tėvynės Balsą) reguliariai? 2. Kokių jūsų nuomonių apie Tėvynės Balsą? Kas šiam laikraštyje patinka, o kas nepatinka? 3. Kokią medžiagą apie Tarybų Lietuvos gyvenimą jūs pageidautumėte ateity skaityti? 4. Kas iš jūsų pažįstamų tautiečių norėtų gauti Tėvynės Balsą? 5. Ar klausotės mūsų radijo laidų iš Berlyno ar iš Vilniaus? Anketa gavo ir kairurie torontiečiai.

Skautų stovykla

Prasidėjo praėjusių šeštadienį p. Augustinavičių ūkyje prie Delhi. Jon suvažiuo skautai iš Toronto, Hamiltono, Tillsonburgo ir Delhi, — iš viso apie 60, o savaitgaliais — 80. Sekmadienį T. Paulius, OFM, atlaikė pamaldas 4.30 val. p.p. ir pasakė atitinkamą pamokslą. Šiomet stovykla mažiau gausi dalyviais, tačiau nuotaika puiki: visi džiaugiasi gražia gamta ir domisi skautiškais užsiėmimais.

Savaitgaliais stovyklą aplankė gausūs svečiai. Stovykla užtruko iki rugpjūčio 4 d. — pirmadienio. Mergaičių grupei vadovauja P. Vilimienė iš Hamiltono, o berniukų — p. Baziliauskas iš Toronto.

Dr. Pr. Ancevičius

nelietuviškuose raštuose pasirašęs dr. F. Ancevičius, parašė "The Globe a. Mail" dienraščiui laisvą, kuris buvo įdėtas VII. 25 d. Jame autorius įtikinėja kitą laisvą autorių J. Toynę, geriau pažįstantį šį. Raštą nei Markso — Engelo raštus, kad komunizmas yra laikytinas ne vien savotiška religija ar Dievo bausme. Praktiniame gyvenime komunizmas esąs socialinis — ekonominis — politinis sąjūdis, išaugęs iš baidų jėgų, paremta naujaisiais technika. Esą nėra pagrindo tikėti komunizmo taikios koegzistencija, nes šį vedanti ir komunizmo plėtimasis kituose kraštuose. Tai esą rodo ir pastarieji įvykiai Vid. Rytuose. N. Chruščiovas, užuot siekęs sugyvenimo su vakariečiais, stumdė juos iš vienos nesaugios pozicijos kiton. Didžiųjų konferencijų N. Chr. norį panaudoti savo tikslams: priversti vakariečius kapituluoti arba suversti jiems visą atsakomybę už galimą karą.

Statybininko išpužiai

Toronto statybininkas Thomas Irving, lankešis Sov. Sąjungoj drauge su kitais 29 Kanados verslininkais, pasapakojo savo išpužius Toronto Kiwanis klubo nariams. Jo nuomone, rusų darbininkas pagaminas tik pusę to, ką pagaminas kanadietis, nes neįkaus jokie paskato stipriau dirbti. Statybos bendrovės ten stokojančios pagrindinių medžiagų. Vienas rusas jam sakė: "Jei perkeltum savo firmą iš Kanados Rusijon, uždirbtum kasmet 10 milijonų dolerių".

Padėko

Negaleodamas išvardinti visų pavardėms, visiems bendrai noriu karštai ir nuoširdiai padėkoti: mano giminėms, draugams ir bičiuliams nepagalėjusiems taip brangaus laiko ir lankiusiems mane ligos metu šv. Mykolo ligoninėje. Nuoširdžiausiai dėkoju už gelės, dovanas ir visokią moralinę paramą.

A. Augitis.

REIKALINGA PATYRUSI ŠEIMININKĖ (Housekeeper) žydų šeimai dviems suaugusiems. Gaminio maistą ir bendrą namų priežiūrą. Amžius neviršyti. Duoda mėsos kambarius. Gera alga ir geri namai. Tinkamas osmeniai. Trauktis 257 Niagara St., įstaigoje, ar telefonu EM. 8-3001 arba HU. 5-8317.

Išnuomojamas kambarys su baldais ir atskiru įėjimu. 62 Kenneth Ave. Tel. FO. 9-5866.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė su augstais su baldais ir baldais. Crawford g-vė. Yra vieto mašinai. LE. 4-4088.

SPRINGHURST vasarvietėje išnuomojamas vasarnamis iš 6 kambarių, visos arba atskiri kambariai. Tel. LE. 4-5039.

Kas rugpjūčio mėn. 3 d., sekmadienį, važiuodamas mašina į Springhurst, galėtų kartu paimti šeimą iš 2 suaugusių ir 2 vaikų, skambinti tel. LE. 4-7328. Už kelionę apmokėsime.

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvieną progą dovano su ir kitam: medžio su verslininkai drožiniai. Siuntinėjamai nedorai.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir modernius namų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

MILNES FUEL OIL CO. atstovai

VYTAUTAS AUSROTAS sudaro alyvos sutartis, prima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui. Skambinkite: LE. 5-0527

BALTIC MOVERS

Boldų nervingimas Toronto ir tolimomis distancijomis. Visos vežamos turtos apdraustas. Važiuojame kas savaitę į Montreal, London, Windsor, Hamilton, Niagara, Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE. 4-1403

TORONTO

1958 m. rugpjūčio 2 d. 8 val. vak.

SPRINGHURST (WASAGA) VASARVIETĖJE

lietuvių salėje ruošiamas

didžiulis šokių VAKARAS

Maloniai kviečiame visus vasarotojus ir torontiečius atsilankyti. Rengėjos — Liet. Kat. Mot. D-jos šv. Jono Kr. parapijos skyrius.

"Aušros" stovykla

Prisikėlimo parapijos sporto klubo "Aušra" dviejų savaitių stovykla jaunimui — nuo 7 iki 14 m. amžiaus prasidės šį šeštadienį, rugpjūčio 2 d. Stovyklautojai virš 100 vaikų iš Toronto, Oakvilles, Hamiltono, Brantfordo, Paris, Londono, Kitchener ir Buffalo. Stovyklos vadovybės sudaro: T. Paulius — dvasios vadas, K. Batūra ir J. Dvilaitis — komendantai, A. Petrauskienė ir A. Sapokaitė — mergaičių vadovės, O. Sapockinienė — gailėsuo, K. Sapockinas — sporto vadovas, J. Staškevičius — kultūrinės programos vadovas, P. Astraukienė, A. Baltaduonienė, S. Ceponienė, A. Grigienė, G. Guobienė, E. Juknevičienė, V. Petrauskienė ir B. Strikaitytė — šeiminkės, V. Karasevičius — ūkio vedėjas; be to: Kazimieras Manglicas, K. Batūra, E. Juškaitė, V. Barcevičiūtė, R. Gataveckaitė, A. Sapijonytė, D. Simonaitytė ir D. Daugvainytė — pagalbiniš personalas.

Stovyklautojai prašomi pasiimti šiuos daiktus: pagalvę, paklodes, 2 ar 3 šiltas antklodes ar specialų maišą, baltinių, keletą rankšluosčių, muilo, šiltą megztuką, ilgas kelnes, maudymosi kostiumą, sportinius batukus, keletą porų kojinių, dantims valyti priemones, nedūžtamą lėkštę ir puoduką, šaukštą, peilį, šauktę, maldaknygę, rožančių ir turimus sporto įrankius. Visus daiktus, gerai supakavus ir su savininko kortele pristatyti parapijos klebonijai iki ketvirtadienio vakaro. Vykstantieji privačiai savo bagažą nusiveža kartu. Į stovyklą išvyksime nuo Prisikėlimo klebonijos šeštadienio rytą 8 val.

Automobilių savininkai, ypač važiuoją Wasagos kryptimi penktadienio vakarą ar šeštadienio rytą, maloniai prašomi pagelbėti. Galį padėti paskambinti ir klebonijai T. Pauliui: LE. 3-0621 ar LE. 3-0977. Ačiū.

Nuoširdus ačiū dr. M. Arštikaitytei, dr. J. Sungailai, dr. J. Morkiui, V. Vasis Real Estate ir Al. Duda General Insurance už apmokėjimą 5 vaikų stovyklavimo išlaidų; M. S. Dervinai už padovanotą stovyklai šaldytuvą. Kanados Liet. Studentų valdybai ir Toronto skaudų Satrijos tautui už paskolinimą palapinių.

Tėveliai ir visi bičiuliai maloniai kviečiame: apsilankyti stovykloje, ypač savaitgaliais. Sekmadieniais šv. Mišios svečiams bus laikomos 11.30 val.

Nauju policijos vadu paskirtas James Page Mackey vietoj nusizudžiusio John Chisholm. Pareigas pradės eiti nuo rugpjūčio 1 d. Ikišio jis buvo policijos inspektorius ir gaudavo \$8.700 metinės algos. Dabar jis gaus \$12.000 ir kasmet algą bus keliama iki \$16.000, o žinio bus 2.500 policininkų.

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

prašo visus norinčius dirbti NAMŲ ADMINISTRATORIAUS darbą, paduoti prašymus TLN valdybai. Darbo sąlygas galima sužinoti 5-8 val. vakare raštineje arba tel. LE. 3-3027.

T. L. Namų Valdyba.

Nemokamai Nemokamai Nemokamai KEELE - LAWRENCE RAJONE

NUOMOKITE DABAR, O MOKETI PRADĖSITE TIK RUGSĖJO 1 D. ŠIE VISI: KAI NAUJI 1 ir 2 MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ NEAPSTATYTI BUTAI (N.H.A. APARTMENTAI) YRA PILNAI ĮRENGTI. KADANGI KEELE GATVĖ VISA YRA NUGRAUOTA, IR MES TURIME IŠNUOMOTI JAU DABAR. NUOMODAMI DABAR SUTAUPYSITE PINIGŲ ATOSTOGOS DABAR NIEKO UŽ BUTĄ NEMOKĖDAMI. APLINKŲ ĮRENGTOS AIKŠTELĖS, PILNO VIRTUVĖS, PARKETO GRINDYS IR T.T. NUO KEELE ST. IR LAWRENCE KAMPO SEKITE PARASŲS! "GLAMEL APARTMENTS" ARBA PASKAMBINKITE MRS. CLARK.

Telefonas CH. 1-9791

Slėpkiškai Toronto

nepaširskite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREAL, Que.

Šią savaitę yra pirmas mėnesio penktadienis, skirtas Kristaus Širdies garbei. AV bažnyčioje šią dieną šv. Mišios bus tik vakare 8 val.

Idomi gegužinė yra ruošiamą Montreale L. Katalikų Moterų. Ji įvyks rugpjūčio 10 d. ponų Šipelių graziame ūkyje.

AV parapija nuoširdžiai dėkoja p. Vilkui, aukojusiam \$100 ir p. Smilgevičiams, aukojusiems \$45. Viešpats teatlygina savo gausia palaima mieliems geradariams.

Šią savaitę AV parapijos komiteto nutarimu, bus gražiai išlyginti ir sutvarkyti parapijai priklausą sklypai prie De Sève gatvės.

Šv. Ignaco, T. Jėzuitų globėje šventė, buvo iškilmingai atšvesta liepos 31 d. Ta proga buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos 8 val. v. ir duota progatiktintiesiems gauti visuotinius atšvaitus.

Atostogaujančių torontiečių dauguma

ir šiemet buriasi Springhurst vasarvietėje prie Wasagos. Per eitą savaitę ten atostogavo jau nemažas būrys, o savaitgalį surenkano daug vienadienių svečių. Vieni atvyksta pas čia atostogaujančias šeimas, kiti šiaip pasivečiuoti ir pasimaudyti. I sekmadienį pamaldas prisirenka tiek, kad ir salė netelpa. Atvyksta ir pravažiuojančių keliauninkų. Kaip kiekvienais metais, yra atostogaujančių ir JAV lietuvių. Aną savaitę grįžo į namus čia atostogas praleidęs dr. Čečys su šeima, pereitą savaitę atostogavo dr. R. Gineitis su savo gražia šeima, taip pat iš Dayton, Ohio, pp. Aramainai su dukrele, p. J. Čibiras, pp. Širviciūnai iš Clevelando ir, turbūt, dar daug kitų. Kur ten visus surašytume. Kai eini paplūdimin tai visur tik skamba lietuviškas žodis, lietuviškas juokas, o kairkur vakare ir lietuviška daina nuskamba.

Telefono kainos netrukus bus pakeltos Ontario ir Quebec provincijose 38-ųjų savivaldybių vietovėse. Transporto komisija Otavoj jau davė savo sutikimą Bell telefono bendrovei, kuri turi teisę pakelti kainas pranešinių klientams prieš 30 dienų. Pagal numatytą naują kainaraštį, privatinio telefonų kainos bus pakeltos 10-25 ct, verslo telefonų 50 ct. — \$1.30 mėnesiui. Šis kainų pakėlimas apskaičiuojamas pagal telefono abonentų skaičių atskirose vietovėse; kai tik abonentų skaičius pasiekia tam tikrą ribą, ta vietovė pakeliamą ir augstesnę kainų kategoriją.

Gertrūdos tėveliai atvyko Kanadon 1928 m. iš Naumiescio, Tauragės apskr.; turi Toronto, 591 Keele St. mašinų taisyymo garažą, ir gyvena graziame Etobicoke rajone.

Atlantis Exp. - Imp. b-vė gavo dideles siuntas Hi-Fi muzikos kabinėtų iš vokiečių pasulines markės firmų: Kuba, Siemens ir Koerting. Muzikos kabinetai yra jau 1958-59 metų sezono modeliai, labai gražūs stiliaus ir dirbtinai nematyti savo moderniu spalvų derinimu. Ypač pasižymi Kuba "Komet" TV 21" ir muzikos kabinetas "Tango", o taip pat savo nauju stiliumi labai gražūs ir "Siemens" modeliai. Publikos susidomėjimas naujaisiais muzikos kabinetais labai didelis. Šiuos naujuosius kabinetus galima pamatyti ir įsigyti Trans-Ocean radio krautuvių, 380 College St., Toronto, prie vokiečių kino, tel. WA. 3-3931 ir b-vės skyriuje, Montrealyje, 2052 St. Catharines St. West, tel. WE. 2-2263. Kitų firmų radio aparatai, muzikos kabinetai ir magnetofonai ateina rugpjūčio mėn. (skelb.)

JEI NORITE PARDUOTI AR PIRKTI: GYVENAMUS NAMUS, APARTAMENTUS, ŽEMĘ STATYBAI, INVESTAVIMUI, UŽSAKYTI PASTATYTI NAMUS, REIKALINGA NAMAMS PASKOLA, DRAUDIMAS (VISŲ RŪŠIŲ), KREIPKITES: DISTRICT ESTATE BROKERS ADAMONIS IR BUDRIUNAS Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Istaigo Nariai Montreal Real Estate Board 177 SHERBROOKE ST. W., Telefonas PL. 8501 MUŠU TIKSLAS — JUMS PADETI: 5-JI METAI. Apyvarta 1957 m. siekė \$1.000.000.00.

D. N. BALTRUKONIS CR. 6-5075 V. LIESUNAITIS PO. 6-6719

F. YASUTIS LA. 2-7879 J. SKUCAS RA. 2-6152

A. MARKEVIČIUS OR. 1-8951 E. YAFFE — Sekretorė.

TAUPLYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiame geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambarėje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS REAL ESTATE

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais HU. 9-1543

MORGIČIAI 6% 6% procentus.

Parūpiname pirmus morgičius ant geresnių nuosavybių

IKAINAVIMAS Nuosavybių įkainavimas arba pasitarimas suteiktas veltui

PIRKIMAS - PARDAVIMAS Mes sažiningai stengiamės, kad mūsų tautiečiai būtų patenkinti. Specializuojamės pardavime geresnių namų, rezidencijų ir investavimų vakarų ir šiaurės rajonuose.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.